

Beyoğlu Anadolu Imam Hatip Lisesi

MAHLAS

İki Aylık Kùltür Edebiyat Dergisi

Sayı 18 / Mart - Nisan 2019

İMTİYAZ SAHİBİ

Beyoğlu Anadolu İmam Hatip Lisesi
Adına Okul Müdürü
Mahmut Yelek

TETKİK EDEN

Süleyman Ocakcı

EDİTÖR

Mehmet Fatih Tiftik
Muhammet Yusuf Kutlu

YAZAR-ŞAİR

YAĞMUR - Safi Öztürk
KUTLU - M. Yusuf Kutlu
NÂFİ - Y. Furkan Denizler
EDWARD - M.Said Akça
DERVİŞ - Ahmet Yasir Altay
PRANGA - Numan Akbulut
UBEYD - Yusuf Talha Turgut
YÂRE - Mustafa Eray Karabulut
DİRİLİŞ ERİ - Mehmet Fatih Tiftik
BEYEFENDİ - Furkan Emre Karabulut
BARSLANİD - Ömer Faruk Büyükarşlan
MERDÜMGİRİZ - C. Mehmed Akif Balcı

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
K ditor den

*"O günü görmek için sade bekleyeceğiz,
Göreceğiz bir sabah yeşil tomurcukları.
Hazırlanıyor gibi, gökyüzü, ufuk, deniz,
Bir sabah dökülecek baharların baharı."*

Kâinat geçirdiğimiz her lâhzada yeniden yaratılıyor. Gücü ve kudreti sonsuz olan rabbimiz her anımızı yoktan var ediyor. Bahar da bu yaratılmanın en büyük örneği...

Her sene dünyanın durmak bilmeden dönmesiyle oluşan mevsimler bize şunu gösteriyor ki kış mevsiminde ölmüyor toprak, yitip gitmiyor dünya. Nasıl her geceye doğuyorsa güneş, kıştan sonra geliyor ilkbahar...

Bu bahar da bizi size, sizi Mahlas'a kavuşturan Allah'a hamdolsun. Geçen her mevsimle tazelenen heyecanımızla, kalemlerimizden coşan kelimelerle sizlerle...

Bu yolu hakkıyla devam ettirmek umuduyla...

İçerik

Kimsesiz	06
Batılılaşma ve Hangi Batı	08
Umut	11
Deneme	18
Dönüşüm	20
Yitik Gözlü Kadın	23
Sır	31
Yaşamak	35
Paramparça	36
Çiçek	43
Bir de Sen	48
Şiir	49
Kerem	50
Eski Yeni Çağın Yamaçları	51
Boğazımda Düğümlenen Kelimeler	58
O Adam	60
Susuzluk	61
Siyah Yağmura Reddiye	62
Şiir	64
Buse	65
İnsan Çiftliği	66
Yorgunluk	68

Fotoğraf: Muhammed Emin Bayar

Kimsesiz

Kimsesiz adam تنها bir sokakta, hafifçe sendeleye sendeleye yürüyordu. Bu sendeleyiş ona çocukluğundan hatıraydı. Mahallede oynadığı oyunlar ve haylazlıkları geldi aklına. Sahi ne de hırçın bir çocuktuktu.

Sokak lambasının loş ışığı sokağı olduğundan daha da korkutucu bir hale getiriyordu. Yıkık dökük evlerden yükselen bebek ağlamaları bu korkunç sokağa hüznünlü bir hava katıyordu.

Burası dar bir sokaktı fakat bu, çocukların oynaması için bir engel değildi. Anneleri sokağın kenarında çekirdek yiyip dedikodu yaparken onlar da bu sokağın ıssızlığını dağıtmaya çabalıyordu.

Birkaç adım ileride mahallenin kahvesi vardı. Tüm işsizler burada toplanırlar, akşam kadar siyaset konuşurlardı. Bu konuda bir bilgilerinin olmasına gerek yoktu, ne de olsa herkes siyasetten konuşurdu, onların ne eksiği vardı ki?

Bu günlerde kasabanın gündemi yoğundu. Yani kahvede konuşulacak konu, yapılacak gıybet boldu. Belediye seçimleri yaklaşmıştı. Kasaba ikiye bölünmüş, her yerde gerginlik hüküm sürer olmuştu.

Her bir köşe başında adayların kritiği yapılıyor, desteklemedikleri adaya hakaretler ediliyor, iftiralar atılıyordu. Onca yıllık arkadaşlar birbirlerine düşüyor, komşular arasında küskünlükler başlıyordu.

Bu küçük kasabada bütün bunların neden yaşandığını anlayamıyordu kimsesiz adam. Aklı bu anlamsız kargaşanın sebebini bulamıyordu.

Biraz daha yürüdü ve bu kez kasabanın gençleriyle karşılaştı. Onlara bakınca aydınlık bir gelecek göremiyordu nedense. Oysaki eskiden görüyordu o ışığı. Artık gördüğü; uyuşuk akıllar, kaygısız insanlar, umutsuz yarınları...

Olanca karamsarlığını ruhunda biriktirmişti, zihni siyah fikirlere mesken olmuştu. Tüm benliğinde bir matem havası esiyordu. Kelimeler kifayetsiz kalıyor, düşünmek ve sonrasında nefes almak gitgide daha da zor bir hal alıyordu.

Çaresizce kendine bir çıkış yolu arıyordu, içerisinde bulunduğu fikir buhranından kurtulmak ve rahatlamak istiyordu. Fakat rahatlamak bir çözüm müydü? Eğer kendisini avutup feraha kavuşursa az önce gördüğü insanlardan ne farkı kalırdı ki?

Az da olsun kendini rahatlatılabilmek adına oturacak bir yer arandı. Tıpkı diğerleri gibi bakımsız olan bir evin önündeki tahta bir tabureye oturdu ve etrafını seyre daldı.

İçindeki fırtına durulmamış, hatta daha da şiddetlenmişti. Sokak kasvetli havasını koruyordu. Sokağın karşı tarafında gördüğü köpek bu kasveti dağıtmıştı. Köpeğin gözlerinin içine dikkatlice baktı. Işıl ışıldı. Belki bu köpek de onun gibi kimsesizdi ama onun kadar mutsuz değildi.

Sonrasında yüzünü gökyüzüne çevirdi. Yıldızlar parlıyordu. Küçükken annesi uyumadan önce yıldızlarla selamlaşmasını söylerdi. O da bu işe çok önem gösterirdi. Fakat şimdi annesi yanında değildi. Ama yıldızlar hala gökyüzün-

deydi. Onları sayarken uyuduğu güzel geceleri düşündü. Fikir muhakemesinin verdiği derin hüznün artık kalbini daha çok acıtmaya başlamıştı.

Gökyüzü ne de güzeldi; ay ve yıldızlar mükemmeliyetin yeryüzündeki güzel birer teahürü değildi de neydi?

Önemli olan bütün bunlardan, hatta ve hatta minicik bir sivrisinekten dahi ilham alabilmekte değil miydi? İşte gerçek buydu. Hakikat açık olarak gösterilmiş, gözler önüne serilmişti. Görebilmekti asıl meziyet: görebilmek ve ilham alabilmek...

Peki ya kimsesizliği? Bu kelime söylendiğinde yüreği burkulur, gözlerinden yaşlar süzülürdü. Hayat onun için kimsesizliğiyle bir savaş niteliği taşıyordu. Neydi bu mücadeleyi sonlandıracak anlaşma, neydi bu büyük sorunun çözümü?

Kimsesizlerin kimse si Yüce Yaradan'a teslimiyetti, inanmak ve harekete geçmekti. İşte çözüm buydu. Teslimiyet, inanç ve hareket... Ve geri kalanı: lafı güzaf...

BEYEFENDİ

Batılılaşma ve Hangi Batı

“..... bir millet için saadet olan şey diğer millet için felaket olabilir, aynı sebep ve şerait birini mes'ut ettiği halde diğerini bedbaht edebilir, onun için bu millete gideceği yolu gösterirken dünyanın her türlü ilminden, keşfiyatından, terakkiyatından istifade edelim, lakin unutmayalım ki, asıl temeli kendi içimizden çıkarmak mecburiyetindeyiz.....”

Mustafa Kemal Atatürk
(Konya gençleriyle konuşma)
20 Mart 1923

Bu yazı kendini gerçek bir ulusalcı ve Atatürkçü olarak tanımlayan şair ve yazar Attila İlhan'ın Hangi Batı kitabından aldığım notlardan oluşuyor. Kitap, isminden de anlayabileceğimiz üzere okuyucunun kafasında bir Batı portresi şekillendirmeyi amaçlıyor. Öyle düşünüyorum ki biz akliselim bireyler olarak birey-

sel düşüncelerimizin yanı sıra imam hatipli öğrenciler olarak "Batı medeniyeti" ve "Batılılaşma" hakkında elbette bir fikre sahibiz. Özellikle imam hatip diyorum çünkü Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti tarihini bir bütün olarak ele aldığımızda göreceğiz ki Batılılaşma fikrine en şiddetli eleştiriyi "muhafazakârlar" yapmıştır. Dini ve milli değerlerin en önemli koruyucusu misyonunda olması gerektiğini düşündüğüm ve bu şiarla hareket ettiğimden bir imam hatip lisesinden mezun olma arifesinde bir genç olarak, dönemin muhafazakârları olarak imam hatip lisesi mezunlarını alsak herhalde yalnızca düşmüş olmayız. Söylemek istediğim tarihin bize miras bıraktığı bir "Batı karşıtlığı" olduğunu inkâr edemeyiz.

Bir fikri benimserken yahut ona topyekûn karşı çıkarken de yapmak zorunda ol-

duğumuz ilk iş bu konuda bir altyapı oluşturmaya çalışmaktır.

Her fikri münakaşada olduğu gibi bu "savaşta" da elbette şuursuzca yapılmış yorumlar çıkmıştır. Bu yorumlar, genellikle Batı emperyalizmine karşı çıkanlara safsatacı olarak bakan, gerçek hayatta karşılık bulamamış ve asla toplumun hiçbir kesimi tarafından benimsenmeyen bireysel fantezilerin ötesine geçememiş, kendini bu garip fikirleri savunurken aristokrat hissetmesinin verdiği tatmin dışında hiçbir etkisi olmamış fikir buhranlarıdır. Tarihin bize yüklediği misyondan kurtulmaya çalışmak bana tuhaf gelen marjinal olma çabasından başka bir şey değildir.

Gerçek aydın profilinin Cumhuriyet Dönemindeki en büyük karşılıklarından olduğunu düşündüğüm Attila İlhan'ın yorumlarını da bazı noktalarda doğru bulmadığımı ama tutarlı bir düşünme üzerine inşa edildiğini söylemek isterim.

Kitap öncelikle şunun su götürmeyecek bir gerçek olduğunu dikte ederek başlıyor: "Cumhuriyet kuşaklarının dramı Atatürk sonrasında başlar. Çağdaşlaşmayı Batılılaşma yapanlar sonrakilerdir." Benzer bir üslubu "Hangi" serisinin başka bir kitabı olan "Hangi Atatürk"te de takınmıştır. Aslında bu konu üzerine söylenecek

çok şey var ama yazımın ana konudan kopmaması adına bu konuya girmeyeceğim. Aklında soru işareti kalan okurun bu iki kitabın ilk bölümlerini okumasını tavsiye ediyorum.

Attila İlhan çocukluğunun ve gençliğinin geçtiği dönemin "hastalıklı" bir siyasi ideoloji ile yönetildiğini birçok farklı mecrada tekrarlamıştır. Batılılaşmayı ülkü edinen dönemin siyasilerini eleştirdiğini şu satırlarla da pekiştirmek istiyorum: "Lisede Sophokles okuduk, klasik Türk sanat musikisine sövmeyi, Divan şiirini hor görmeyi, buna karşılık devletin yayınladığı kötü çevrilmiş batı klasiklerine körü körüne hayranlık göstermeyi öğrendik. Sanki Sinan, Leonardo'dan önemsiz; Mevlana, Dante'den küçüktü; Itri ise Bach'ın eline su dökemezdi. Aslında kültür emperyalizminin ilmiğini kendi elimizle boynumuzza geçiriyorduk, ulusal bileşim arama yerine hazır bileşimleri aktarmak hastalığımız tepmişti ..." Bu satırlar bazılarımıza basit bir emperyalizm lakırtısı gibi gözükebilir. Ama yazarın "tarafını" göz önüne aldığımızda bize kalan koca bir öz eleştiriden başkası olmuyor.

Dönem eleştirisinin hâkim olduğu bölümler şu satırlarla son buluyor: "...bir kere bu yaptığımız Batılılaşmak değildi, ikincisi Batı bizim sandığımız gibi değildi, üçüncüsü Batı'nın

ulaştığı yer özenilecek bir yer değildi.”

Kitabın eleştirdiği başka bir husus ise Batı'yı tümüyle yücelten hastalıklı bakışın sanki bunun bir farzı kifâyesiymiş gibi Doğu'yu da her şeyiyle hakir görme yoluna gitmesi. Kendi özüne sadık kalıp özünü geliştirmek yerine aşağılık bir taklidin ürünü olmayı yeğlemenin ne ideolojik anlamda ne de insan nefsi bakımından hiçbir karşılığı olmadığı kanaatindeyim. Tabi bu söylediklerimi de temellendireyim hemen. Çünkü ancak niteliksiz fikirler "sandalyeye dayanarak" savunulur. Oysa Batının kültür emperyalizmi oldukça açık bir gerçektir. 1948 yılında Paris'e giden Attila İlhan Batı'yı ütopyalaştıran görüşü şu satırlarla açıklamaya çalışıyor: “..... galiba şöyle dersem, demek istediğimi daha kestirmeden anlatmış olacağım: bizim gerçek İstanbul ile تنها Anadolu kasabalarının tozlu hanlarında destanlaşan İstanbul arasında ne ağır bir fark varsa, gerçek Paris'le dünyanın dört bir ucunda ünü dolaşan “rivayet” Paris arasında o kadar ağır bir fark vardır.”

Sonuç olarak Batı kültürünün emperyalistlerce kafamıza kazındığı gibi mutlak yön ve tek çözüm olmadığını çıkarıyoruz. Nitekim Batı'nın ileri olduğunun kabulü ve koca bir birikimin inkâr edilmesini, en

yumuşak tabirle, bir akıl tutulması olarak tanımlayabiliriz.

Gözümüze sokulan Batı portatifinin arkasına sakladığını görmemiz gerekir. Unutulmamalıdır ki bir toplum ancak kendisi olarak var olabilir. Bir başka medeniyete duyduğumuz körü körüne itibar tarih sahnesinden ebediyen silinmemizden başka bir sonuca ulaştırmaz. Bizler ancak kültürel birikimimizle var olacağız. Attila İlhan'ın da dediği gibi: "Bir yanda ırkçılık, sömürgecilik, savaşlar; bir yanda Goethe, Michel Ange, Mozart... Peki, Batı?"

YÂRE

Umut

“Gel, gel, otur bakalım... Nasılsın evlât? Hâlin vaktin yerindedir umarım. Amma da büyümüşsün! Ben seni ilk kez bir kundakta görmüştüm, biliyor musun? Hiç unutmam kızım, annenin yüzündeki o ifadeleri. Ah gidi ah! O ilkbahar gününde, ne telâşla koşmuştum bilsen... Evindeyken fenalaşmış, ben okuldaydım. Mini mini ellerini sallayarak bir çocuk geldi okula. Daha uzaklardan koşarken pencereden görmüştüm. Hayırdır inşallah dedim, ne oluyor acaba? Bizim oralarda nadiren görülürdü böylesine bir acele. O zamanlar okulun altında başak tarlaları vardı, bilmem yavrucuğum, bilir misin başak tarlalarını. Bak, ömrümü onlarla geçirdim ben. Saçım ilk aklar o zamanlarda düştü. Şimdi ise... Şimdi ise başaklar kalmadı... Tüm saçlarım ağardı. Görüyorsun ya! İnsan işte, yaşadıkça yaşlanır evlât. Ah evet o çocuk geldi okula, sınıfıma bir girdi ki, Mahmut Müdür öyle girmez...

Ne oldu acaba o adam; pek haşşindi, her sabah birkaç öğrenciyi fırçalar, kimini de tokatlardı. Tuhaf adamdı vesselâm. En son emekli olduğunda görmüştüm. Bir daha gelmemek üzere gider gibi bir hâli vardı. Adamı bağıra bağıra gönderdiler. Ne edepsizlik!.. Ne yaparsa yapsın, senin büyüğündür ya, böyle mi davranılır! Hatta birkaç öğrencinin elinde yumurta buldum, anında verdim cezayı; okulun hademesi vardı Zehra Teyze diye. Dedim, abla bize bir büyükçe bir tava verir misin? Aslında kimseyi sevmezdi şahsı, yalnız bana bir düşküdü. Tuhaf insandı doğrusu! Hâsılı verdi tavayı, öğrencilerde iki koli yumurta vardı, hepsini pişirttim güzelce, tüm okul afiyetle yemiştik.”

Acımasızca geçip giden zamandan geriye kalan, sadece yalnızlıklarımızdı.

“Çocuk sınıfa girdi, gözlerinde korkuyu ve heyecanı gördüm. Sen korkuyu bilir misin evlât? Korku... Ben çok iyi bili-

rim. Annenin yüzünde de korku vardı, ya bir şey olursa diye. Bir görsen, o sarı gözlerine düşen kaybolurdu kendisinin. Tuhaf kadındı vesselâm... Çok yakındık birbirimize, bilsen! Şimdilerde öyle dostluklar kalmadı. Kalmadı değil mi? Yazık ki ne yazık! Bilirsin insan dediğin topraktan yaratılmıştır derler. Sizin için toprağa değmek mümkün değil. Ancak senin için daha farklı bu. Kolların sanki pamuk gibi, yumuşacık! Ancak sen de pamuğa dokunamazsın... Gel bir sarılaşım seninle. Gel, korkma. İşte böyle. Şimdi otur, fazla civıklık istemem. Evet, anneni anlatıyordum. Annen babanı ne sevdi bilsen! Zaten annenle aramızı açan da buydu zamanında. Babanı çok sevmiştim. Uzun boylu kumral saçlıydı. Tuhaf adamdı vesselâm. Ne zaman bir şey söylesem gözümün içine anlamsızca bakardı. Ama onu ben öldürmedim çocuğum! Ben gittiğimde kanlar içinde yatıyordu sen görmedin babanı o hâlde!”

Hayat şartları artık çok zorlaştı çocuğum...

çocukluğunuzu yaşayamıyorsunuz bile...

senin için dua edeceğim...

“Şu kuşları görüyor musun? Onlar beni hep gördüler. Bak, şu pencereye çıkarsan göreceğin bir ağaç var orada. Bakmak istemez misin? İstersin, istemelisin. Gel hadi, gel. Kalk ayağa yürüyelim biraz. Aferin... İşte böyle. O pamuk bacakla-

rın yürümezsen nasıl güçlenir? Yapma böyle. Bak, yavruları görüyor musun? İşte hayat döngüsü! Bak annen de şu gelen anne kuş gibiydi zamanında! Bu anne kuş... Tuhaf bir canlı vesselâm! Bu kadar çabalamak ne için? Çok kez sordum; bana hiçbir cevap vermedi. Yalnız bazen sesi mi yükselterek sorduğum oldu, o zaman da yalnız bir bakış atıp o an ne işle meşgulse ona devam etti. Bir insan olsaydı ona saygısız derdim. Ama o bir kuş, öyle değil mi? Yoksa... Hayır, hayır böyle olamaz. Maymunlarla aynı atadan geldiğimizi söylerlerdi. Kuşlarsa bambaşka! Onlarla aynı yerden geliyor olamayız çünkü biz, biz iyi varlıklar değiliz kızım... Biz iyi değiliz...”

Son doğum günümde kendime yeni bir ben aldım.

“Sen tuhaf bir çocuksun yavrum. Gözlerin ne kadar da donuk, hiç annen gibi değilsin. Sınıfıma giren çocuk gibi heyecanlı da değilsin. Çok durgun, neşesiz... Bu hâlin yaşına hiç uygun değil! Sınıfıma giren çocuk hem telaşlı hem heyecanlıydı. ‘Öğretmenim! Meltem Hanım fenalaşmış! Annem sizi çağırma-mı söyledi!’ dedi bana bakarak. Birkaç saniye geçmişti. Koşarak çıktım okuldan. Sanki zaman, zaman durmuş... Ne yapacağımı bilemedim! Baban diyorum evlât, baban!.. Çok sevmiştim onu. Bana ihanet etti o, annen olacak o kadınla evlendi! Annenle bu yüzden çatıştık çocuğum,

anlıyor, bana hak veriyorsun değil mi? Annenin adı Meltem idi. Meltem gibi saçları vardı. Okulun önünde donakalmıştım, ne yapacağımı bilemedim çocuğum... Çocuğun annesi -ismini hatırlayamıyorum- beni eve çağırmişti ancak... Baban; evet, evet babanı çağırmalıydım! Koşarak babanın yanına gittim!”

Vakit varken tomurcukları topla. Zaman hâlâ uçup gidiyor ve bugün gülümseyen bu çiçek, yarın ölüyor olabilir.

“Benim okuluma hiç yağmur yağmazdı. Buralar çok yağmurlu, ben bulutları sevemedim pamuk çocuk. Ben suyun usulca toprağa sızmasını seyrettim; hayatı iyice anladım ona bakınca. Sarıyı çok severim biliyor musun? Hele ki gün yaşlanıyorsa buna ölürüm. İşte çocuğum, böyle bir gündü o da. Yaşlanıyordu! Güneş eriyip gidiyordu gözlerimin içinden. Koşmaya başladım. Koştu, koştu... Sadece ona koştu, yanında olmak istedim. Köyün altında, hayvan-

larının yanında olduğunu biliyordum. Her gün onu dönerken seyrederdim. Mandırasındaki küçük kulübeye girmeye çalıştım, kapısı kilitliydi. Bana kapıyı kilitlemiş! Nasıl, nasıl olur diye bağırdım! Koyunlar da bana bağıyor gibiydi. Tuhaf hayvanlar! Yerde bir odun gördüm, az sonra ise kapının camı kırılmıştı. Ben bir şey yapmadım çocuğum, istersen koyunlara sorabilirsin, odun uçtu ve kendisi kırdı camı! Elimi camdan soktum, kilidi açtım. Oduna minnetle baktım ve içeri girdim. Birkaç fincan, kirli bir çakı vardı. İçeride baban yoktu. Oturdum, bir iskemle vardı. Oturdum, ağladım. Ağladım evlât, çok ağladım.”

-Sen neden söz ediyorsun?

-Umut...

“Ağacın gölgesini görüyorsun ya çocuğum? Ne kadar güzel değil mi? Hele geceler... Sen gecelerde burada olmazsın ve gölgeyle neler konuştuğumuzu bilemezsin. O gün de böyleydi

gölgeler. Babanın gölgesi... Ben gözyaşı döküyordum. Başımı kaldırdım ki ne göreyim! Ah, işte oradaydı! Dağlar gibi sert, efe gibi mert... Yüz hatları gergindi ve doğrudan bana bakıyordu. Ne yapacağımı bilemedim çocuğum. Baban yoktu, nereden gelmişti ki? Elindeki kovaya baktım, süt doluydu. Demek aşağıdaymış, hayvanları sağıyormuş! 'Ne yapıyorsun burada, bu kapı neden bu hâlde?' dedi. 'Ben...' Konuşamadım, ağlıyordum. '...! Ne oluyor?' diye sordu. Adımı söyledi, anladın mı benim adıml! 'Meltem, hastaneye götürmüşler!' diyebildim! Bir an dalga geçiyormuşum gibi baktı yüzüme. Aniden telaşlandı, sanki çok sevinçliydi. Korkmuş gibiydi de. Hemen elindekileri bıraktı, dışarı koştu. Çakı, masanın üstünde bana bakıyordu yavrucuğum... Sanki ağzı vardı ve gülüyordu."

- *Neden ölüyorsun anne?*

- *Vaktim doldu, sıram geldi...*

"Önce yeşil, sonra sarı.

İşte böyle. Şu kader, tuhaftır. Her tohumun bir kaderi var. Elimde olsa her tohumu seyrederdim, hepsini, ayrı ayrı. Elimde olan babanı izlemektir, ben de izledim. Aynı bir tohum gibi özenle baktım ona, her zaman. O nankör biriydi sevgili yavrucağım. Çok nankör... Beni hiç görmedi, bana baktığında sanki bana bakmıyor gibiydi. Ah, benim güzel çocuğum. Baban o ağıldan hiç çıkamadı. O koşuyordu, ben yetişmeye çalışırken bir kez seldim. Dönüp baktı bana, gözleri ışıldıyordu. O kapkara gözleri. Ben hiçbir şey yapmadım! Yalnız yüzüne hınçla baktım, elimdeki çakı hiç ummadığım bir anda kalbine saplandı! Ben hiçbir şey yapmadım, ben ona kıyamam ki! Ah, nasıl kıyarım! Ama o çakı duygusuz biriydi. Baban yere düşerken 'Neden?..' diye sordu. 'Ben yapmadım ki, çakı yaptı!' dedim. 'Pis şey, pis çakı! Ama iyi oldu işte! Nasıl olur da beni sevmezsin!..' Ve evlât, o korkunç çakı yükselip tek-

rar babanın vücuduna saplandı. Göğsü anlık olarak yükseldi ve tekrar düştü. Göğsündeki yara-yı tutmaya çalışan elleri yavaşça kayıyordu. Hayvanlar sanki çok telaşlıydı. Hepsi kaçıyordu, hele ki o küçücük kuzular... Onlara acıyarak baktım. Babansa yerde yatıyordu. Üstü kıpkırmızıydı! Başucuna çöktüm, gözyaşı döktüm. O yaşlar babanın o kumral saçlarının arasında kayboldu ve babanın yanından akıp giden o kırmızı şeye karıştı. Titriyordu. ‘Üşüyor musun? Sana sarılayım, üşümezsin!’ Babanın göğsü yavaş yavaş hareket ederken ansızın durdu. Omzuna bir kere vurdum; tokat attım, saçları savruldu. Başımı göğsüne yasladım, ona bağarmaya başladım. Beni sevmedi ve çekip gitmişti işte. Bundan sonra hiçbir şeyin bir manası kalmamıştı.”

Tıpkı sen gibiydi giden o eski dünler

geçmişin karanlığında anılarımı onlar. Bense bulamaz oldum onları.

“Bak, işte yine geldi şu kuş. Sanırım onunla iyi anlaşıyoruz. Hiçbir sorunumuz olmadı. Ona seslendiğimde bakmayı biliyor, ondan daha fazlasını bekleyemem ki! Göğsü nasıl da al al... Aynı onunki gibi... Oturuyordum, başucunda. Ne yapacağımı bilmez bir hâldeydim evlât. Babanın bedeninde en ufak bir hareket yoktu. Güneş batıyor, hayvanlar benden kaçmak için ellerinden ne geliyorsa

yapıyorlardı sanki. O lanet çakı ise nasılsa hâlâ elimde duruyordu. Bütün gücümle attım. Ayağa kalkmaya çalıştım, bacaklarım çözülüyordu. Önümdeki kırmızı cesetten hırkasını çıkardım. Giydim, artık ben de kırmızı olmuştum. Aynı onun gibi... Etrafıma baktım, kapısı kırık barakayı gördüm. Babanı oraya taşımalıydım! Belki iyileşirdi orada. Omuzlarından tutarak sürüklemeye başladım. Omzunu bir köşeye yasladım, başı düştü. Çok mahzun gibiydi. Gözleri olabildiğince açık, kapıya doğru dikilmişti. Daha fazla öyle görmeye dayanamadım. Kapıyı kapatıp çıktım. Şimdi ne yapacaktım? İyileşmesini bekleyebilirdim, ya iyileşmezse! Aklıma karısı geldi. Meltem’in, kocasının öldüğünü bilmeye hakkı vardı elbette! Ona haber vermeliydim. Ya, evet!”

Sonbaharda katil oldu rüzgârlar

Öldü tüm yapraklar.

“Evde olmalıydı. Kadını küçücük köy yerinden kaldırıp hastaneye götüremezlerdi ya! Omuzlarım düşük, sırtımda babanın hırkası, o eve doğru yürümeye başladım. Nedense gördüğüm herkes, bana tuhaf tuhaf bakıyordu. Aptallar... Ağızları da hareket ediyordu fakat ben ne dediklerini duymuyordum. Yalnızca hepsine aşağılayıcı bir gülümseme atarak yoluma devam ediyordum. Sadece arkamda çok şık giyinmiş bir adam yürüyordu. Aldırmadan yürümeye

devam ettim.”

*Bir şafaktım askerin du-
varda yırttığı*

*Bir takvim yaprağında
geri kalan umut, rakamlar ol-
dum*

“Akşam olmuştu, aynı şimdiki gibi. Nasıl da geçiyor zaman!.. Bak bana yavrucuğum, bak saçlarıma ve ellerime. Görüyor musun? Öleceğim evlât. Fazla vaktim yok. Ama annen ölürken benim gibi değildi. Evinin kapısını çaldığımda karşıma komşusu çıktı. ‘Ne oldu sana!’ dedi. ‘Ne olmuş bel!’ diye söyleyerek içeri girdim. Beni takip etti, galiba yürürken bir şeyler saçmıyordu. Odaya girmeden kapıdan biraz baktım. Annen ve hemen yanı başındaki ebe gülererek muhabbet ediyorlardı. Annen çok terli gibiydi. Kucağında küçücük, çirkin ve çok şirin bir bebek duruyor... Bir görseydin o anı, annenin gözündeki ışıltıyı... ‘Baksana Fahriye abla, aynı babası!’ Babası... Ağıldaki barakasında iyileşmeyi bekleyen babası. Keşke o hain çakıyı alsaymışım diye düşündüm. Annen kocasının katilini görmek isteyebilirdi belki. Hemen odaya girdim. İkisinin de kaşları çatıldı. Komşu da içeri girdi, hepsi bana bakıyordu.”

*Aynalarımı çatlattım ben,
darmadağın tuzla buz oldu içim*

“Öylece duruyordum. Gözlerimi kaldırmaya cesaretim yoktu. Gözlerimin gördüğünü nasıl anlatırdım! Meltem otur-

duğu yerden, ‘Ne oldu sana...?’ diye sordu. ‘Ne olmuş?’ diye cevapladım. ‘Şu hâline bak, ne yaptın sen?’. Üstüme baktım, kırmızı hırkayı gördüm. Ellerim, kollarım da kıpkırmızıydı. Saçlarım yüzümü örtüyordu ve yüzümde anlayamadığım bir gerginlik vardı. ‘Kocan... Öldü!’ Annen çok şaşırılmıştı. Birkaç saniye kimse konuşmadı. Sadece şu dışarıdaki kuş gibi bir tane de orada vardı. Onun ötüş sesleri ve rüzgâr sesleri duyuluyordu. Sonra o şirret ebe boğazıma yapıştı. ‘Ne demek öldü ha ne demek öldü? Sen mi öldürdün çabuk söyle, sen mi?’ Ağlamaya başlamıştım. Olduğum yere çöktüm. ‘Cevap versene karı! Niye susuyorsun?’ Rüzgâr hâlâ esmeye devam ediyordu çocuğum. Ve ömrümde ilk defa birisi bana küfretmişti. Sen annenin kucağında ağlıyordun yavrucuğum.”

*Ölümün sessizliğine eşsiz
bir seda ile girdim*

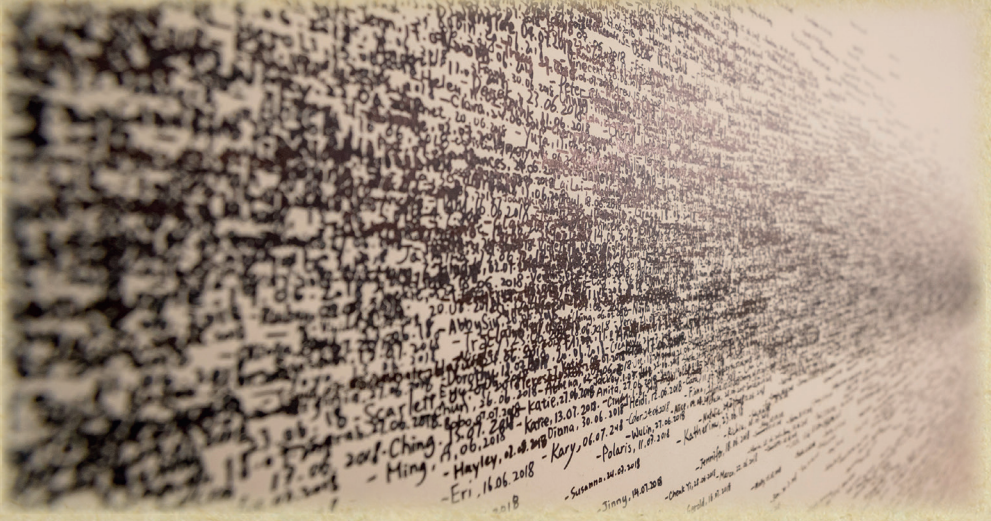
“Bir lüks titreyerek yanıyordu. O pis ebe beni itip yere düşürmüştü. Kendi aralarında bir şeyler konuşmaya başladılar. Annen hâlâ yataktaydı, başımı kaldırıp ona bakmak istedim. Yalnız, yatağın hemen kenarında biri oturuyordu. Üzerinde simsiyah elbiseleri, neredeyse ensesine kadar uzanan parlak saçları vardı. Bu az önce arkamda yürüyen adamdı. Diğerlerine baktım; komşu, annen ve o ebe bağrıışmaya başlamışlardı. Ara-

da bir bana bakıp bir şeyler söylüyorlardı. Yalnız o siyah kıyafetli adam hiç konuşmuyor, sanki hareket bile etmiyordu. Yanışıp omzuna dokundum, bana baktı. Baban! Baban iyileşmiş, damatlık kıyafetini giymiş! 'Nasıl?.. Nasıl oldu?' diye sordum. Sadece beni susturmak için bir elini kaldırdı. İşte, bir dağ gibiydi, beni yalnız bırakmazdı asla! 'Sen hiçbir şey yapmadın.' dedi. Ya, evlât, öyle bir adamdı baban! Odanın köşesinde duran sopayı alıp o iğrenç ebenin başına indiriverdi. 'Sen kime küfrediyorsun ha, kime?'. Kadının başı duvara çarptı. Baban, hemen ardından üzerine atılan o komşu bozuntusunu yere serdi. Bir sessizlik oldu. Ben de ayağa kalkmıştım, yalnız bir sorun vardı. Annen olduğu yerde titremeye başlamıştı. Dişleri sanki birbirine vuruyordu. Kucağında sen, ağlıyordun. Hemen aldım seni, annenin kolları düştü. Arkama baktım; baban yoktu, demek ki dışarı bir şeye bakmaya çıkmıştı. Annen titriyordu, tir tir titriyordu. Bir şeyler olmuştu ona. Odadan çıktım, babanı aramaya başladım. Birkaç kez seslendim. Cevap vermemişti. Biraz bekledim, evi dolaştım. Kimse yok! Koşarak o odaya döndüm. Sen hâlâ kucağımdaydın. Annen artık titremiyordu. Yatağın içinde, gözleri yarı açık bir şekilde, hareketsiz duruyordu. Yerde yatan iki kişi de hareketsizdi. Seni bir yere yatırıp annene sarıldım. 'Hadi

kalk, uykucu!'. Kalkmadı. Kalkmadı anladın mı, annen kalkmıyordu! Senin yüzündendi hepsi! Sen doğarken anneni yordun, çok yordun! Sen neden doğdun ki hem? Neden? Katil, katil! Kattilsin işte, al sana, al! Getir o kollarını! Kolların olmadan daha iyi yaşarsın! İşte böyle. Geber alçak, git buradan! Şu kolunu da al, GİT! YALNIZ BIRAK BENİ!"

..... Hanım, yine her zamanki yerinde oturmuş, artık görevlilerin belki yüzüncü kere dinlediği hikâyeyi; yine önündeki bez, oyuncak bebeğe anlatıyordu. Ve birkaç günde bir olduğu gibi yine krize girmişti. Oyuncuğa türlü hakaretler ediyor, onun kolunu bacağını sökerek sağa sola saçıyordu. Hanım'ın ne zaman kendini kaybedeceğini iyi bilen bir görevli, onu bayıltmak için gereken malzemeyi çok önceden hazırlamıştı. Bayıltıldıktan sonra ise bir yatakta, bileklerinde kelepçelerle uyanırdı ve sesi kısılana dek bağırır, ağlardı. Yeni oyuncak bebeği gelene dek ağlardı. Ömrünün yarısından fazlasını bir akıl hastanesinde, bezden yapılmış bebeklere bu hikâyeyi anlatarak geçirmişti. Görevlinin onu bayılttığı sıralarda, penceresinden görünen ve belki de tek arkadaşı olan o kuş, gözyaşı döküyordu.

MERDÜMGİRİZ

Tarih boyunca insanlar; karşılaştıkları nesnelere iç dünyalarında tanımlamışlar ve bunlara yaptıkları tanım neticesinde bir ad vermişlerdir. Adsız olan bir nesne kimi zaman yok mesabesinde telakki edilmiştir. Nitekim ilk medeniyetlerden Babil Medeniyeti; yaratılış destanı olan Enuma Eliş'de yerin ve göğün ad almaması tabirini yokluk şeklinde tanımlamış, destanın ilerleyen satırlarında ise dünyaya yeni gelmiş bir tanrı-oğluna ad verildiğini yazmıştır¹. Buradan hareketle ilk bölümdeki ad koyma işinin zaman içerisinde –nesnelere ad konulmasıyla birlikte– farklılaştığını söyleyebiliriz. Kavramlar ve kelimeler çoğaldıkça Ortadoğu'da vaz' ilmi², Avrupa'da ise semantik ortaya çıkmıştır. Din bilimlerinde ise tefsir ilmi lafız ve delalet, kelime ve mana arasındaki ilişkiyi

açıkça ortaya koymaktadır. Ortaya çıkışlarından yıllar sonra yorumlanan kutsal kitaplardan ve haberlerden –İslami müktesebatta nas- birbirinden farklıca birçok görüş doğmuştur. Yaşadıkları ortam ve şartların kelimeler ve kavramlar üzerine yaptıkları aşındırma, çağlar boyu insanları ad koyma hususunda zor duruma sokmuştur. Günümüzde ise yazım ve basım yoluyla artan anlam sisleri –fikra, makale roman vb.–, idrak müessesesini yok etmeye yetmiştir. Bundan böyle Babil kulesi yıkılmıştır³.

Lafız mana ilişkisi tarih ile beraber birçok değişim geçir-

3 5. RAB insanların yaptığı kentle kuleyi görmek için aşağıya indi. 6. "Tek bir halk olup aynı dili konuşarak bunu yapmaya başladıklarına göre, düşündüklerini gerçekleştirecek, hiçbir engel tanımayacaklar" dedi, 7. "Gelin, aşağı inip dillerini karıştıralım ki, birbirlerini anlamasınlar." 8. Böylece RAB onları yeryüzüne dağıtarak kentin yapımını durdurdu. 9. Bu nedenle kente Babil adı verildi. Çünkü RAB bütün insanların dilini orada karıştırmış ve onları yeryüzünün dört bucağına dağıtmıştı. (Tevrat, Yaratılış, 11. Bölüm, 5-9)

1 Alexander Heidel, Enuma Eliş Babil yaratılış Destanı, Ayraç yayınları sf:33

2 Lafızların belirli bir anlam karşılığında ortaya konulmasını ve lafız-anlam ilişkisini konu edinen bilim dalı.(Diyabet İslam Ansiklopedisi)

miştir. Basın-yayında kullanılan ve binlerce yıllık mazisi olan kelimelerimiz, biriktirip yığıldıkları anlam tortusunu her geçen saniye zihnimize boca ediyor. Kimi zaman bir gazete yazısında kimi zaman bir makalede kimi zaman ise mitinglerde mevzubahis kelime tortuları, yeni anlam kırıntıları ile zihnimize dayatılıyor. Geçmiş ile gelecek arasındaki yegâne köprümüz olan mana, her geçen saniye aşınmakta. Mana üzerinden baktığımız geçmiş ise bugünkü manaya hapsolmuş, geçmişe ancak bugünün sözleri ile bakılır hale gelinmiştir.

Bugün gazeteciler, ideologlar ve siyasetçiler gibi toplumun haber alma ihtiyacının göbeğinde yer alan kişiler; kelimeleri “eğirerek” kendilerini ifade ediyorlar. Ulaşmak istedikleri yere bu yolla ulaşıp kendilerine uygun bir gerçeklik örüyorlar. Bunun sonucunda gerçek bilgi rafa kalkıyor, ideologların ve gazetecilerin toplum hafızasındaki uygun kelimelere nüfuz etmesi, toplumun yüzlerce ilmi/bilimsel araştırmayı tek kalemde silmesine neden olabiliyor. Gerçeklik kelimeler ile aktarıldığı için kelimelerdeki bu aşınmadan en çok demagoglar⁴ yarar sağlıyor.

Nietzsche'nin tanrısı ile Gazzali'nin tanrısı, Yirmisekiz Mehmet Çelebi'nin “Batısı” ile günümüz Batı kelime algısının aynı

kefede değerlendirilmesi çok büyük bir hatadır. Lafız aynı olsa da mana içerisindeki tortular yüzyıllar ile birlikte katılmış, kelime ile bir olmuştur. Bundan böyle ikisini ayırmak bizim de zaman içerisinde bulunmamızdan dolayı imkânsızdır. İdeolojiler kendilerine mazide bir yere konumlandırarak, sistem ve hedeflerini meşrulaştırmaya çalışırlar. Oysaki dün yitmiş, mazide içerdiği manalar aşınmış, yeni mana tortuları ile birleşmiştir.

Örneğin bir asrın deyim yerinde ise kıyametler koparan kelimesi olan vatan, bir zamanlar sadece devenin bağlandığı yer manasına geliyordu⁵. Filozofların, demagogların ve ideologların ömürleri boyunca peşinden koştukları hakikat veya hak sadece bayrak demektir⁶. Gerçek ise söz vermektir⁷.

Her ne kadar dinin safi inanca dayandığını söylesek de her dinde ortaya çıkmış olan kelam/akaid ilimleri dogmanın hiç de sabit olmadığını bize göstermektedir. Belki de bundan ötürü İngilizce bir kelime olan truth/hakikat, ağaç gibi sabit olmaktan evrilmiştir. Heraklit'in dediği gibi “Her şey akar.”⁸

EDWARD

4 İsim Laf cambazı

“Demagog

Demagog, kelime oyunu içinde hakikati güme götüren bir hokkabazdır.” - N. F. Kısakürek(TDK)

5 Doha Dictionary

6 Doha Dictionary

7 İsmet Zeki Eyüboğlu Sözlüğü

8 Panta Rhei

Dönüşüm

Kıymetli evladım, değerli varlığım Faruk

Bu mektubu senin hiç görmediğin, ama benim hayata gözlerimi açtığım ve on beş yıl başka bir yer görmediğim, dışına çıkmadığım; babamın, senin hiç elini öpemediğin dedenin, köyünden yazıyorum. Başlamadan evvel belirtmem gerekir ki bu mektup ömrünün son demelerini yaşayan babanın yaptığı ama pişman olduğu şeylerden oluşacaktır.

Köyde doğdum. Anadolu'nun bir köşesinde ne elektrik ne de suyun bulunduğu, şehirden uzak ama insanların birbirine değer verdiği bir köyde... Dokuz kardeşin sonuncusuydum. Dört ağabeyimin olması beni bir miktar köyün yorucu işlerinden beri tutsa da ben de bu işlerle meşgul olmak zorundaydım. Ağabeylerim ilkokul terk idi. Ablalarım ise hiç okumamıştı. Okulu okuma-yazma kursuyla tanıdılar. Ben ise ağır

gelen ve beni sıkkan köy işlerinden muaf olma düşüncesiyle ortaokula gitmek istedim. Gözümde ulvi bir makama sahip olan babam, okumak istediğini belirten ilk çocuğu olan bana bütün imkânlarını seferber etti. Tabii ki gücü nispetinde... Önce işlerden azat edildim. Daha sonra evde bana farklı davranılmaya başlandı. Tüm ev halkı büyük adam olacağımı, çok güzel bir hayat süreceğimi söylüyordu.

Babam benim için çok önemli birisiydi. On boğazı doyurmasına rağmen bir defa bile homurdandığına şahit olmamıştım. Aksine bizi karakter bakımından da yetiştiren kişi babamdır. Beni her gün karşısına alıp "Hayatının her anında omurgalı ol. Onun bunun yararı için değil adalet için çalış." diye ettiği nasihatleri yaptığım işlerden sonra vicdan azabı olarak hatırlıyordum.

Ortaokulda modern bir hocam vardı. Bu taraflardan olmadığı her şeyiyle belli oluyordu. Düzgün Türkçesi, giyinişi, tavırları ve alışkanlıkları... Onu hep bizden üstün görmüştüm. Bu yüzden ne derse doğruyu benim için. Beni de severdi. Her ne kadar çalışmayı sevmeyen, üşengeç birisi olsam da zeki bir öğrenciydim. Zaten tüm hayatım boyunca bunun ekmeğini yedim.

Son sınıftayken hocam İstanbul'da yatılı okumam gerektiğini ve bunun için beni sınava sokacağını söyledi. Babamı anlayışlı birisi olarak bilsem de hatırlayamadığım bir nedenden dolayı babama söylemeye çekindim ve ilk defa babamdan habersiz bir şey yaptım. Sonu da gelmedi...

Sınava girdim. Kazandım da. Sonuç mektubunu babama götürürken hissettiğim korku, duyduğum gururdan daha fazlaydı. Babamdan bana kızmasını ve İstanbul'a göndermemesini beklerken o alnımdan öptü ve bana "Allah muvaffakiyet nasip etsin!" dedi. Bu şekilde ilk defa köyün dışına çıktım.

Lise dönemim parlak geçti. Her ne kadar taşradan gelmenin gereksiz ezikliğini içimde gizliden gizliye hissetsem de okuldaki insanlarla aram gayet iyiydi. Hatta belli bir süreden sonra arkadaşlarım etrafımda toplanmaya, baskın bir tipe evi-

rilmeye başladım. İlk bozulma dönemim, geldiğim yeri unutma devrim bu vakitlere rastlar.

Liseyi yatılı okumanın avantajıyla derslerim gayet iyiydi. İyi de bir üniversite kazandım. Üniversite beni benden koparan yer olmuştu. Bozulmaya başlayan şahsiyetim üniversitede yerle yeksan olmuştu. Artık ne annemi ne babamı ne de kardeşlerimi arıyordum. Ayda bir onlar beni arıyorlardı ve konuşmamız on dakikayı geçmiyordu. Giyinişim, tükettiklerim, tavırlarım ve alışkanlıklarım değişmişti. Sadece dilime yapışıp kalan şivem aynıydı ve beni ele veriyordu.

Üniversite bitince çalışmak zorundaydım. Ailemden kimsenin tanıdığı yoktu. İşimi kendim bulmam gerekiyordu. Aslında bulmam çok da zor olmadı. Çünkü üniversitede bozulan şahsiyetim bana şunu öğretmişti: Kullan at. İnsanların nasıl mendil gibi kullanıp atılacağını gayet iyi öğrenmiştim. Kısa bir süre sonra üniversitede bir arkadaşımın babasının şirketinde işe başladım.

Düzgün çalışmak zorundaydım. Artık önümde şekillendirmem gereken bir hayat vardı ve bu hayatı bireysel olarak kurmalıydım. Çünkü artık neredeyse bir ailem kalmamıştı...

Köy yaşamının zorluklarını bildiğim için bu rahat ortamda başarılı olmak benim

için daha kolaydı. Bunun üstüne biraz çaba ekleyince yükselmem çok kolay oldu. Artık günden güne cebime giren para artıyordu. Güzel bir evim, pahalı bir arabam vardı; ama bir şey eksikti: aile...

Annenle tam o vakitlerde tanışmıştık. Seçkin birisi olan dedenin kızıydı. Dünyalar güzeli bir kadındı. Şunu itiraf etmem gerekir ki annen gerçekten karşılıksız sevdiğim birkaç kişiden birisi. Aslında şuan düşündüğümde benim gibi kötü bir adama layık olmadığı kanaatine varıyorum. Velhasıl evlendik ve sen doğdun.

Yükseklerde bir makam elde etmem senin doğumuna denk gelmişti. Bitmek bilmez iş toplantıları, seyahatler ve daha bir sürü yorucu şey arasında sana gerekli ilgiyi ve özeni gösteremedim. Aramız hiç iyi olmadı. Ne sen benimle oturup konuşmaktan ne de ben seninle

eğlenmekten zevk aldık; ama şu var ki ben her şeyi senin iyiliğin için yaptım. Bu kadar yoğun çalışmam seni en iyi okullarda okutmak, sana en iyi imkânları sağlayabilmek içindi. Bu uğurda o kadar çok yanlış yaptım ki... Utancımдан onları yazamıyorum.

Geçen hafta ani bir kalp krizi geçirdim ve birkaç gün hastanede kaldım. Bu süre derin bir muhasebe yapmama yetti. Son pişmanlıkla zihnimden sildiğim memleketime geri döndüm.

Yaptıklarımı yapmaman dileğiyle...

Sana en çok değer veren:
Pederin

KUTLU

Yitik Gözlü Kadın

Kadın; güzeldi, asil, kültürlü, kariyer sahibiydi... Evlendi; yakışıklı, çevresi geniş ve seçkin, güçlü kuvvetli bir eşe sahip oldu... Çocuklar getirdi dünyasına, biri kız biri erkek, ikisi de sağlıklıydı, güzeldi, yetiştirdi kızını kendisi gibi, oğlu benziyordu babasına...

Kadın'ın bu dünyada ulaşabileceği her tür nesnesi vardı, hiçbir şeyin eksikliğini duymuyordu ama o daha çok, daha çok istiyordu... İhtiras, durmadan kamçılanan bir kısrak gibiydi gönlünde; ihtişamlı bir hayat sürüyordu; kimi, dünyanın bir ucundan öbür ucuna fethetmiş kumandan edasıyla etrafına emirler veriyor, kimi, pembe Yunuslar gibi serin serin sular içinde zıplaya dala, oynaşa oynaşa yüzüyordu, kimi ünsiyet yatağında kimi azgın sularda ama daima mutlu, umutlu, hiçbir gediği eksigi olmadan, nasıl isterse öyle yaşıyordu... Kocasını, çocukları, çalışanları, müşterileri, eşi dostu etrafında dolandıkça kendini güneş gibi hissediyordu...

Bir gün, Kadın, kıpır kıpır girdiği yatağında erdiği dinginlik uykusundan yorgun argın, tanıyamadığı etrafına anlamsız gözlerle bakarak uyandı! Altında yatağı yoktu, üstünde evi. Her şeyini kaybetmişti ama neleri kaybettiğini hatırlamıyordu. Adını bile unutmuştu. Sonra dağınık, parçalı, derin, yoğun sisli bir rüya motifleri gibi hatırlamaya başladı her şeyi, iyice kendine gelip ağlamaya başladığında aklı mantık duvarlarına azgın bir deli gibi saldırıyordu, bu duvarları yıkıp delice özgürlüğe kavuşamadığı için acısı ruhuna kezzap gibi akıp duruyordu, Kadın yitirmişti her şeyini, bir yitik gözleri kalmıştı kendine!

“Bismillah!” dedi, kuyruğa girip aldığı somundan bir parça koparıp aldı ağzına, alıştırma-ya çalışıyor gibi ağzının içinde yavaş yavaş çevirmeye başladı, çevirdi çevirdi, sonra yutkundü lokmasını, sonra diğerini, sonra diğerini... Kalktı, her gün gittiği yere, her şeyini gömdükleri taze

mezarlar bölgesine doğru yürüdü. Kimi alt üst olmuş, kimi kolu kanadı kırılmış, kimi dizleri üzerine çöküp kalmış binalar arasından ağır aksak geçerek ulaştı ulaşacağına. Yıkık bina molozları arasında kalmış bir bağçeden söküp diktiği gül fidanına yaklaştı, dökülmüş birkaç kızıl yaprak yatıyordu kızının başucunda, birini aldı, sonra bir tane daha, sonra bir tane daha aldı eline, üçünü yan yana yatırdı avucunun içinde, uzun uzun seyretti, sonra kapadı avucunu, göğsüne dayadı, ağladı, ağladı... Çöktü olduğu yere, toprağı tırnaklarıyla kazıdı, gül yapraklarını içine yerleştirdi, üstüne toprak attı, gömdü hem toprağa hem yüreğine, biraz göz yaş dökü üzerine, sonra doğruldu, uzaklaştı biraz, avuçlarını açıp dua etti, daha önce hiç el açıp dua etmemiş olduğunu hatırlayınca ruhundan göğsünün sahillerine öyle sular yükseldi ki tsunamiye uğramış gibi, sarsıla sarsıla ağladı, ağladı...

“Hayat, devam ediyor!” dedi biri, döndü, bu acılı yüze baktı, çok gençti, ikisi de gülümsemi, hüznü gülümseyişleri zorla gülümseyiş gibi görünüyordu, döndü yürüdü, yürüdü... Kocasıyla birlikte kurdukları saltanatın harabeleri arasından geçip gitmek üzereyken ayağının altındaki arz silkindi yine, Kadın’ın ruhu oynadı yerinden, sarsıldı, karanlık odasında yalnızlığına büründüğünde korkudan yorganının altına sığınan çocuk kalbi gibiydi ruhu, kendini annesinin

güvenli yatağına, şefkatli kucağına atmak ister gibi bir duyguyla ileriye doğru birkaç adım attı ve durdu, “Allah’ım!” diye inledi ve sustu ve ağır ağır ve düşünceli düşünceli yürümeye devam etti. Harabeler arasında bir vaha gibi kalmış küçük, güzel bir bahçeli evin önünde durdu, gözleri sarı güllerle oyalandı biraz, kapı girişinin iki yanında duran genç, beyaz gülleri seyretti sonra uzun uzun... Bahçenin eve yakın sağ yanında kızıl güller arasında öylece kalmış, kendisini seyreden genç kadını görmemişti.

Genç kadın hüznü gözlerle bakıyordu onun yüzüne, bekledi, biraz geri çekildi, gül fidanlarının arkasına saklanır gibiydi, Kadın yürümeye başlayınca koşarcasına hızlı çıktı bahçeden ve yetişti:

“Abla!”

Kadın durdu ama sese dönmedi, genç kadın onun önüne geçip sordu:

“Abla, tanımadın mı beni!”

Kadın’ın yüzü donuktu:

“Tanıdım.”

“Az önce seyrettiğin bahçedeydim!”

“Görmedim.”

Genç kadın şaşkındı:

“Abla, ben yıllarca senin yanında çalışmıştım, hem de çok yakınında!”

“Biliyorum... İşine son verdiğim o günü de hatırlıyorum.”

“Boş ver ya abla, o günü! Sizi ne kadar çok sevdiğimi biliyordunuz!.. Yüzüme öyle pat diye söyleyince... Boş ver ya abla işte!..”

“Kovmuştum seni... Hainin yüzüne, idam fermanını haykırarak kraliçe gibiydim...”

Kadın'ın yüzü donuktu hâlâ. Genç kadın ağlamaklı sesiyle “Hadi abla eve geçelim!” diyip koluna girdi. Yürüdü, kolundan çekiliyor gibi olunca Kadın diremedi, hiç konuşmadan iki beyaz gül fidanının arasından eve girdiler. Kapının kenarında uyukluyorken geldiklerini görüp ayağa kalkan ve onlara doğru yaklaşip yüzlerine doğru bakıp duran kül renkli, küçük kediyi görmediler. Kadın, kendine gösterilen yere otururken “Şimdi her şey... [duraksadı] alt üst oldu.” diye söylendi. Genç kadın duymamış gibi dönüp mutfığa geçti. Dakikalarca orada kaldı, o orada rızkının en iyilerinden ne varsa, onlardan ne yapabilirse en iyisinden bir sofraya hazırlamaya çalışırken bu burada, sığındığı evin penceresinden iç âleminin uzak diyarlarında ya-

şadıklarının seyretmeye çalışıyor gibi duruyordu, yitik gözleri tsunami sonrası dinen denizin üzerindeki yığın yığın sürüklenmiş yaşam yeri artıklarından başka bir şey taşıyor gibiydi...

Genç kadın odaya gelip gülümseyerek “Abla haydi, böyle geçelim, henüz kahvaltı etmemiştim, bana eşlik edersen sevirim!” dedi. Kadın hiç ses çıkarmadan genç kadının gösterdiği kapıdan girdi, elindeki poşeti yemek masasında koyacak bir yer bakındı, bulamayınca sandalyesine oturmadan poşeti açıp içindekini... Genç kadın içinde bir parçası yenmiş ekmek olduğunu görür görmez tezgâha doğru dönüp “Ah, sofraya tuz koymayı unutmuşum! Nereye koymuştum şunu!” diye bir müddet oyalandı, kulağı poşetin katlanma sesindeydi, ses kesilince döndü, ne yapması gerektiğine karar vermediği için sofradaki bir parça-

sı yenmiş ekmeği görmüyor gibi davranıyordu, bardaklardan birini Kadın'ın önüne çekti, ocağın üstünden demliği alıp doldurdu, açık mı demli mi olsun diye sormak istemiş ama soramamıştı, sesinin çatallaşacağını tahmin ediyordu, dışarı çıktı, birkaç dakika dönmedi geri, döndüğünde gözlerinde hafif kızarıklık vardı ama Kadın onun yüzüne hiç bakmamıştı, şimdi de bakmıyordu, önündeki çay bardağını mı bakıyordu yoksa baktığı yerde miydi çay bardağı!.. Karşısına geçip oturacak oldu, vazgeçti, yandaki sandalyeye oturdu, "Haydi başlayalım" anlamında avucuyla sırtını hafifçe sıvazladı ve farkında değilmiş gibi Kadın'ın sofraya koyduğu ekmekten bir parça bölüp kendi önüne koydu, kendi bardağının boş olduğunu fark etti, kalkıp kendi çayını da doldurduktan sonra tekrar yerine oturdu, o ekmekten bir parça koparıp ağzına attı, alıştırmaya çalışıyor gibi ağzının içinde yavaş yavaş çevirmeye başladı, çevirdi çevirdi, üstüne bir yudum çay alıp yutkundu lokmasını... Kadın da ilk lokmasını almıştı ki arzın yeni bir ikazını daha hissettiler iliklerine kadar, hiçbir yerinden kalkmamıştı, oysa genç kadın depremde evi hiç zarar görmediği halde her seferinde korkuyla hemen dışarı atıyordu kendini, yine çok korkmuştu ama korkuya kapılmamıştı, sessizce, kıpırdamadan bekledi, Kadın zaten hep öyle görünüyordu, acı ve hüznün insanı ağırlaştırdığını düşündü...

Konuşmadan düşünceli düşünceli, ağır hareketlerle zamanı lokma lokma sindirmeye çalışıyor gibiydiler ikisi de, Kadın, yemeyi kesti, biraz bekledi, derin bir nefes aldı ve konuşmaya başladı:

"Sen hiç evlenmedin, di mi?.. Ben evliydim, çok sevdiğim bir eşim vardı, güçlü kuvvetli, yakışıklı, çevresi genişti, birlikte büyük işler yaptık... Daha yüklerini yapacaktık ama öldü işte..." Hafif bir sesle 'Allah rahmet eylesin!' diyen genç kadının ne sesini duydu ne hüznünü gördü. Görünmez bir kitabın satırlarını okuyor gibi devam ediyordu: "Bir kızımız oldu, öyle güzel, öyle sevimliydi ki sanki bütün eksik duygularımı tamamlıyordu, büyüdükçe bana ölümü bile unutturuyordu sanki ama o da öldü işte..." Genç kadının gözyaşları artıkça artıyordu. Kadın, yüzü donuk anlatıyordu: "Sonra kardeşi dünyaya geldi, babası havalara uçtu, kızımızı da çok sevdi ama sanki bir oğlu olduğuna daha çok sevinmişti, veliahdım diyordu ama veliaht da öldü işte..."

"Yapma abla! Ablaa!.." diye hıçkırarak ağlamaya başladı genç kadın. Kadın'ın gözlerinden birkaç damla düştü sadece, biraz sonra birkaç damla daha. Kadın devam etti: "İlkokul öğretmenim biz küçük çocuklara yıldızları anlatıyordu. 'Biliyor musunuz çocuklar!' dedi 'o karanlık gökyüzünün derinliklerinde minnacık görünen, ateş böceklerinin ışıklarından bile az ışık saçan o

yıldızcıklar var ya işte onlar kocaman güneşten çok daha büyük, o güneş de bizim koca dünyamızdan çok çok daha büyük' Biz, öğretmenimiz bizim bilmediğimiz her şeyi biliyor diye doğru söylediğine inanıyorduk, büyüyünce de kendi aklımıza inandık hep; oysa doğru değildi hiçbiri, o yıldızlar gerçekten çok küçüktü, güneş de küçüktü, dünyamız da... Körfezin üzerine yığılmış, o ağırlığından kaldıramadığımız molozlar var ya onlar dünyanın sırtına konmuş bir sivrisinek kadar bile ağır gelmiyor ona; oysa biz büyük dağları yaratan bizmişiz gibi, arzi sarsacakmışız gibi, başımız göğe eriyormuş gibi yürüyorduk ama öldük işte..."

Genç kadın başka söz bulamadığı için "Hayat devam ediyor be abla.." diyerek çaresizce, teselli etmeye çalıştı. Kadın, bir zeytin tanesini aldı ağzına, çekirdeğini çıkarıp önündeki diğer çekirdeklerin yanına yatırdı. "Hayat devam ediyor, işte böyle." deyip düşünceli düşünceli, ağır hareketlerle zamanı lokma lokma sindirmeye çalışıyor gibi kahvaltıya devam etti, genç kadın da ona eşlik etti ve yerlerinden kalkıncaya kadar daha hiç konuşmadılar.

"Abla, ben senden bir iki saatliğine müsaade istiyorum... Dayım... Çok yaşlı, yapayalnız... Her gün uğrayıp yemeğini hazırlıyorum... Destek olmaya çalışıyorum."

"Ne demek güzelim, Allah senden razı olsun, ne güzel..."

Ben de gidecektim zaten."

"Lütfen abla, beraber kalalım... Hiç olmazsa birkaç gün... Dönme stada, ben gider haber veririm yanımda kaldığını ya da birlikte gider söyleriz... Hem başka birine yer açmış olursun, sevaptır!.."

"..."

"Lütfen abla, şimdi sen burada dinlen biraz, gitme ne olur, ben hemen, bir saate kalmaz, dönerim, o zaman yine konuşuruz!.."

"Tamam canım, sen gelinceye kadar bekleyeyim, sonra konuşuruz..."

Genç kadın gittikten sonra Kadın, koltukta yan oturup dinlenmek istedi, sonra kalktı sedire uzandı, uyumak istedi ama uyuyamadı, kalktı, koltuğa geçti, oturdu kaldı öylece uzun süre, sonra yeni görmüş gibi baktığı yerde duran gazetelerden üsttekini aldı:

Yüzyılın felaketinin yaralarını sarmak için tek yürek halinde deprem bölgesine koşan binlerce gönüllü, göz yaşartan müthiş bir uğraş veriyor manşetini okuyunca, aklına hastaneye gelen sekreter düştü, şirketlerini dolandıran ve üzerinde hiç varlık görünmediği için alacaklarını bir türlü alamadıkları o sahtekârın adını duyunca kan beynine sıçramıştı ama kızcağız çok nazik davranıyordu, merhametli ve tatlı bir dili vardı, kırmak istemedi, getirdiği çeki alamayacağını söylemişti ama o giderken çıkacağı zaman verilmek üzere

emanete bırakmıştı. Kadın elindeki gazeteyi yanına bırakıp sehpanın üzerinden ötekini aldı:

İşte hükümetin beklediği ama açıklayamadığı korkunç bilanço 45.000 ÖLÜ 14 bin 747 ceset çıkarıldı. 30 bin kişi enkaz altında. Yaralı sayısı 56 bin 892

Diğer gazeteyi aldı:

Çocuk, genç, yaşlı cesetler dizi dizi aynı çukura atılıyor. Dozer, çukuru kapatıyor. Ne yıkama, ne kefen, ne tören

Kadın tek tek bütün gazeteleri alıyor, manşetlerini okuyup yanına bırakıyordu:

Yalova'da depremde ölen bir avukatın otomobiliyle 30 bin doları ve ziynet eşyası çalındı

Çaresizlik

Devlet bütün gücüyle çalışıyor

Ölü sayısı her an hızla artıyor. Cenazeler kaldırılamıyor. Sonunda İzmit'in dev buz pateni sahası bile morga dönüştürüldü

Tırnaklarıyla kazıyıp enkaz altındaki kılcalıklara ulaşıyorlar

Kadın'ın gözlerinde derin bir hüznün vardı, yüzü donuktu, hatırlamaya çalışıyordu, rüya mıydı gerçek mi, bir çocuk sesi duyuyordu, "Anne!" diye inleyen bir sestti, yakında bir yerdeydi sanki ama sanki çok derinlerden geliyordu, kendi dumanlar içindeydi ya da bulutlar içinde, kalkamıyor, yürüyemiyordu, su isteyene su vermek istiyor ama parmağını bile kıvıldatamıyordu, rüya görüyordu galiba, ses onun sesine benziyordu, anne susadım diyordu, çok susadım anne diyordu, şırl şırl su akıyordu, çok yakındaydı, iki ses de aynı yerden geliyordu, sesler yavaş yavaş azalıyordu, iyice azaldı ve kayboldu. Kaşları gerildi Kadın'ın, Kadın hatırlamaya çalışıyordu, bir şey daha, bir şey daha hatırlayabilseydi keşke, gözleri dolu dolu oldu, doldu boşaldı. Gözlerini silip diğer gazetelere bakmaya devam etti:

İskambil kâğıdı gibi üst üste yığılan koca koca binalar, yüzlerce kişiye mezar oldu İzmit kan ağlıyor

Enkazdan çılgınlık yük-seliyor

Adapazarı'ndaki çok sayıda bina çökerken komşu binaları da biblo gibi yere savurdu

Halkın 'hırsız müteahhitler' diye isim taktığı insanlar, yüzlerce insanın ölümüne davetiye çıkardı

Hırsız müteahhitlere def çıkıyor

Sokak ve caddelere fırlayan vatandaşlar, enkaz altında kalan yakınları için panik içinde yardım aradılar

Canlarını kurtarmayı başaran vatandaşlar, enkaz altında kalanların yardımına koştu

Yüzlerce insanını kaybetmenin şokunu yaşayan Türkiye'ye, Yunanistan dahil olmak üzere, dünyanın dört bir ülkesinden yardım yağıyor

Tarih 17 Ağustos Saat: 03.01 Aman Allah'ım en az 2500 ölü

Deprem yıktı devlet baktı

Çöktük

Türkiye'nin en gelişmiş sanayi bölgeleri yerle bir oldu, Gölcük'te karargâh çöktü.

Kurtarma tam bir fiyasko

Ağlıyoruz

7 şiddetinin üzerindeki deprem 45 saniye sürdü ve Türkiye'yi yasa boğdu

Donanma Savaştan çıkmış gibi

Batı yıkıldı. Yetkililer aciz kaldı

Halk sahipsiz

Tüpraş Alev Alev

İstanbul, Adapazarı, İzmit, Eskişehir'de çok sayıda ölü var

Elindeki son gazeteyi iskambil kâğıtları gibi yığıldığı gazetelerin üzerine bıraktı yitik gözlü Kadın... Yüzü donuktu... Ağlamıyordu... Tülün ardından vuran güneş ışıkları, yüzüne yoğun hasarlı bina çatlakları gibi çizgiler düşürmüştü... Elini hırkasının cebine soktu, çıkardı... Diğer elini hırkanın diğer cebine soktu, küçük, katlanmış kâğıt parçasını çıkardı, buruşmuştu, açtı, düzeltti, sehpanın üzerine bıraktı, kalktı vitrinin çekmecesini açacaktı, tereddüt etti, açmadı, sağa sola bakındı, sergende katlanmış bir gazete gördü, çözümünü yarım kalmış bulmacası üst tarafa gelecek şekilde katlanmıştı, yaklaştı, öte kenarında duran kalemi aldı, sehpayaya koyduğu çeki alıp arkasına "Hamiline" ve adını yazıp imzaladı. Bulmacası yarım kalmış gazeteyi aldı, açtı, iç sayfalardan birini kaplamış konut ilanını fotoğrafının üzerine yazmaya başladı:

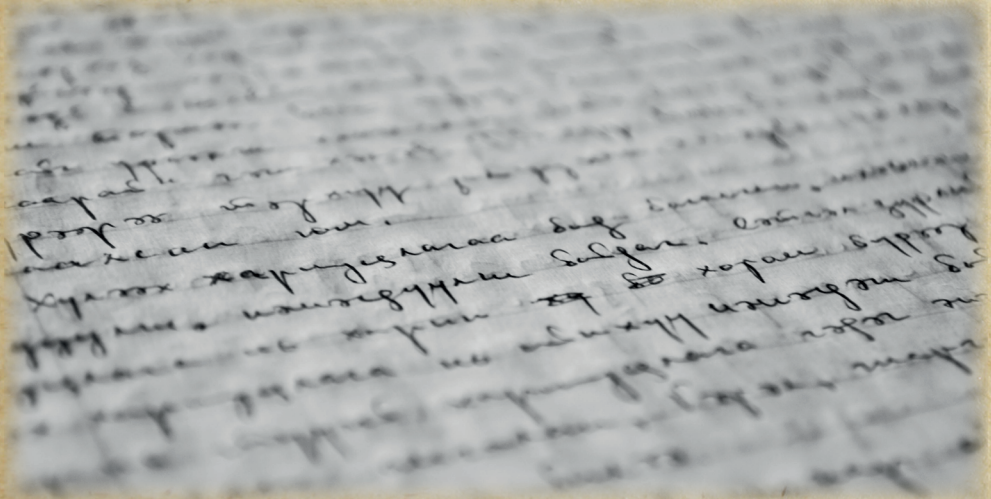
"Söz vermiştim, sen gelene kadar bekleyecektim, [...] benim iyi kalpli, güzel bakışlı kızım. Sana yaşadığım sürece hep dua edeceğim. [...] Benim kimsen kalmadı, sen benim için çok iyi bir [...] dost olurdun, bundan eminim ama [...] ben artık bura-

larda kalamam, geri dönemem, hakkını helal et meleşim, senin için imzaladığım o çekin parası ananın ak sütü kadar senin hakkın. [...] Borcumu tam olarak karşılamaz ama sen kimseye kıyamazsın, o zaman da tazminatını almak için hiçbir şey yapmamıştın, şimdi de bunu almak istemezsin biliyorum ama alırsan bana iyilik etmiş olursun, inan bana, ben senin için hep dua edeceğim kuzum, sen de benim için dua et n'olur [...] ama bu dünya ile ilgili olmasın, ben bu dünyadan bir şey beklemiyorum artık, gidiyorum, gideceğim, gidebileceğim kadar, nereye, [...] bilmiyorum ama gitmek, yürümek bana iyi gelecek. Nereye gidersek gidelim çok geç de olsa anladım ki son gidişimiz Allah'a. [...] İnanıyorum ki bir gün mutlaka buluşacağız.”

Kadın, kalemi yazının üstüne bıraktı, döndü, iskambil kağıdı gibi üst üste yığılı gazetelere baktı kısa bir süre, döndü kapı-

dan çıktı, iki kapı arasında loş bir koridor vardı, oradan geçti, dışarı çıktı, kül renkli küçük kediyi gördü, kedi ona bakıyordu, yaklaştı, eğildi, sevdi, “Keşke bu dünyadan beklentimiz, seninkisi kadar olsaydı!” diye mırıldandı, doğruldu, bahçe kapısından çıktı, sağa döndü, yürüdü, yürüdü, güneş batıyordu, yürüdü, güneş battı, yürüdü, bütün ışıkları ardında bırakmıştı, o yürüyordu, bütün sesler azalıyordu, o yürüyordu, sesler iyice azaldı ve kayboldu, o yürüyordu, yürüye yürüye karanlığın içinde kaybolup gitti Kadın... Karanlığın içinde her şey kaybolmuş gibiydi, sadece kül rengi bulutların ardına gizlenmiş dolunay, Kadın'ı izleyen yitik bir göz gibi görünüyordu.

KULABERİ

Esselamu aleyküm ve rahmetullah. Esselamu aleyküm ve rahmetullah. Allahüm-me entesselamü...

- Allah kabul etsin hocam!
- Allah kabul etsin evladım!

Sabah namazını kılmak için geldiği Ortaköy Cami'nin kapısından çıkarken Sultan Abdulmecid'e bir çırpıda Fatih üfledi ve Boğaz'a nazır olan caminin arka tarafına hızlı adımlarla yöneldi. Yüzünü sabahın usul usul esen meltemiyle dalgalanmaya başlamış olan Boğaz'a çevirdi. Bir yandan Boğaz'ın muhteşem manzarasını süzüyor, bir yandan da henüz güneş daha doğmaya başlamadığı için sadece silueti görülebilen Anadolu yakasındaki Mihrimah Sultan Camii'ni izliyordu. Bir iki dakika böy-

le kendinden geçmiş vaziyette ayakta dikildikten sonra gözlerini her Müslümanın mutlaka uğrayacağı taşa dikti. Kısa bir beklemenin ardından aniden henüz daha ışıkları sönmemiş köprüye baktı. O an bu vatanın, hayır bu vatanın değil olsa olsa başka bir milletin askerlerinin pis çizmeleriyle kirlettiği köprüden hafif bir rüzgârla buram buram gelen şehid kokusunu burnunda hissetti ve burnu sızladı. Dünya durdu. Adeta o kokuyu burnunun daha derinlerinde hissetmek ve o anı bir daha yaşamak istermişçesine bir kez daha derince bir nefes aldı. Ve bir daha, bir daha... Gözleri doldu. Bu vatanın evlatlarının kanıyla sulanmış köprüye bir daha baktı ve hepsinin ruhuna bir Fatih okuyup hâline şükretti. Kalbi küt küt atmaya başladı. Bu sefer kalbinde sadece

hüzün yoktu. İçinde tuhaf bir duygu daha vardı. Tam bilmiyordu. Sanki bir sırrın verdiği ağırlık...

Ortaköy Camii'nden az önce ayrılmış ve Üsküdar'a geçmek için Beşiktaş İskelesi'ne doğru yürümeye başlamıştı. Yolunun üzerindeki bir simitçiden aldığı simidi bir banka oturup üç beş lokmada bitirmişti. İskeleye yaklaşmıştı. Arabaların durmasını ve karşıya geçmeyi bekliyordu. Arkasında bir yığın insanın onlarca, hayır yüzlerce lira vererek girmeye çalıştığı, hınca hınç doldurduğu ama onun buna bir türlü mana veremediği devasa bir yapı; önünde ise bu vatanın adeta sefahet timsalleri olan birkaç çapulcunun pis ayakkabılarıyla halısını; içki kokan nefesleriyle tertemiz, kalplere ferahlık veren havasını kirlettiği ama hâlâ bütün ihtişamıyla duran Bezmîâlem Valide Sultan Camii... Biraz sonra göğü yarararak arşa ilerleyen, kışın soğukluğunu biraz olsun unutturan, kalpleri ısıtan ezan başladı. "Haydin kurtuluşa, haydin kurtuluşa" diyordu. Adeta stada girmeye çalışan insanları kendine çağırıyordu ve diyordu ki: Ey insanlar, ey Müslümanlar özünüze geri dönün, sizi yaratana dönün, bırakın kimseye

bir faydası dokunmayan işleri, bırakın ki size vaad edilen verilsin. Ama insanlar bu çağrıyla hiç duymamış veya duymak istemiyormuşçasına işlerine devam ediyordu. Neden ebedi hayat kazanılan camiler boş da, faydasız işlerin yapıldığı, onca günahın işlendiği mekânlar insanlarla dolu? Neden insanlar dünyayı ahirete tercih ediyorlar? Ne yapmalıydı? Bu düşüncelerle caminin kapısına doğru mahzun bir edayla yürümeye başladı. Kapıdan tam da ezanın son cümlesiyle girdi. Kalbini yine bir ürperti kapladı.

Vapura bineli beş dakika olmuştu. Bir önceki vapuru bir dakikayla kaçırmıştı. Vapura ilk binen o olduğu için şu an kimsecikler yoktu. İki üç dakikaya kalmaz bütün koltuklar dolar diye düşündü. Etrafı izlemeye koyuldu. Yaşlı bir kadın elinde 100 yıl önceden kopup gelmiş bir tarihi eseri andıran bastonla vapurun kapısından içeri girmeye çalışıyordu. İçeri si birer ikişer insanlarla dolmaya başladı. İnsanlar sessizce içeri giriyorlar ve belki de yüzlerce kez oturdukları rengi soluk, eskimiş koltuklara tekrar oturuyorlardı. Bir sürü insan olmasına rağmen içeride çıt yok, adeta ölüm sessizliği vardı. İnsanlar ruhsuzca ya etraf-

larını izliyor ya da telefonlarına gömülüyorlardı. Hiç kimse bir şey hissetmiyor gibiydi. Acaba bunun sebebi neydi? Hayatlarında uğraşmak zorunda oldukları sıkıntılar mı vardı? Yoksa bu insanlar kâğıt parçalarına mı tevekkül ediyorlardı? İnsanlar kimden, neyden medet umacaklarını mı şaşır-mışlardı? Böyle düşünürken iyice artan sessizliği iki Karadenizlinin hararetli konuşması bozdu. İçinden "Oh be!" dedi. Sonunda bir hareketlilik...

- La ben dedüm sana bak gene cam kenarını kaçırduk.

- Ula benim suçim mi da? Sünneti biraz hızlı kılsaydun geç kalmazduk.

- Neyse neyse... Uşağum bize ordan iki büyük tost ver. Büfeci hemen tostları hazırlayıp iki adamın oturduğu masa-

ya yöneldi. "Buyrun efendim" deyip önlerine koydu tost.

- Allah razı olsun uşağum! Hayrunu gör.

Bu sırada vapur da iskeleye iyice yaklaştı. Herkes hemen inebilmek için daha durmayan vapurun ön kısmına doğru ilerlemeye başladı. O da ayağa kalktı. Ne de olsa onun da yetişmesi gereken bir dersi vardı. Otomatik kapı açılınca insanlar teker teker inmeye başladılar. İner inmez sabah silüetini izlediği ama şimdi olanca ihtişamıyla gördüğü Mihrimah Sultan Camii'ne doğru yürümeye başladı. Dersi caminin içinde olacaktı. Camiye girerken kapısının üzerindeki Kelime-i Tevhid yazan levhayı gördü. İçeri Bismillah deyip girerken içindeki garip duygu gene harekete geçmişti.

Ders biteli yarım saat olmuş ve şimdi Üsküdar'ın tarih kokan caddelerinde dalgın dalgın dolaşıyordu. Sabahtan beri yaptıklarını düşünüyordu. İçindeki tuhaf duygu şimdi iyice artmış, odaklanamamasına sebep oluyordu. Böyle ilerlerken yolun kenarında şirince bir tekke gördü. Meraklandı. İçine bir göz atmak için kapısından kafasını azıcık uzatıverdi. Tam geri çekecekti ki nereden geldiğini anlayamadığı bir ses ona seslendi.

- Ubeyd! Evlad, içeri gel.

Ubeyd titremeye başladı. Geri dönecek gibi oldu ama içinden bir ses "Sesin sahibini bul" diyordu. Ani bir kararla kapıdan içeri girdi ve tekkenin soluk renkli bahçesini geçerek iç kapının önüne geldi. Tam eli kapının tokmağına uzanıyordu ki kapıyı henüz sakalları yeni terlemiş bir derviş açtı. "Buyrun" dedi. Bizde sizi bekliyorduk. Heyecanından Ubeyd'in dili tutulmuş, sadece denilenleri yapıyordu. Bismillah deyip içeriye adımını attı. Uzunca bir koridoru geçtikten sonra büyük bir kapının önüne geldiler. "İçeride şeyhimiz sizi bekliyor." dedi derviş gülümseyerek. Ubeyd içeri girdi. Karşısında aksakallı ve ak kıyafetler içerisinde heybetli birisi duruyordu. Yanında da sekiz derviş hürmetle elleri dizlerinin üs-

tünde, kafaları öne eğik bir şekilde oturuyorlardı. Aksakallı şeyh gülümsüyordu. "Yaklaş evlad, yaklaş!" dedi Ubeyd'e. Ubeyd'in şaşkınlığı iyice arttı. Bu ses kendisini tekkeye çağırarak sestti. Yavaşça birkaç adım attı ve yere çöktü.

- Biz kimiz, bilir misin evlad?

- Ha, hayır, bilmem şeyhim!

- Biz sır alır, sır veririz. Biz de bir sırsız. Bugün bu sır sana emanet edilecek ve sen de artık bir sır olacaksın. Âleme bu sırrı ilahiyi ulaştıracaksın. O öyle bir sırdır ki hasta kalplere merhem, insanlığa bir hediyedir. Artık bu sırda sen de ortak oldun. Allah mübarek kılsın evlad! Allah nice insanlara ulaşmayı sana nasip eylesin! Bismillah. Fa'lem ennehu... Laa ilaahe illallah... Laa ilaahe illallah. Laa ilaahe illallah...

Evet, sır buydu işte! İçindeki tuhaf duygunun yerini hiç bitmeyecek bir mutluluk kapladı. O da başladı bu kelimelerin verdiği hazla. "Laa ilaahe illallah... Laa ilaahe illallah... Laa ilaahe illallah..."

UBEYD

Yaşıyoruz abi bu hayatı. Öleceğimizi bile bile, yaşlanacağımızı bile bile... Velhasıl her şeyin elbet biteceğini bile bile tüketiyoruz ömürlerimizi. İyi ya da kötü, dolu ya da boş geçiyor zaman ve biz emin adımlarla mezarlarımıza yürüyoruz.

Tüketmenin toplum için nasıl sorunlar doğurduğunu düşünürken şunun farkına vardım: Biz insanlar çok müsrifriz. En kıymetli varlığımızı yani zamanı fütursuzca kullanıyoruz ve bu en mühim israfımız. Sahip olduğumuz nefesler yavaş yavaş biterken arkamızda ne bıraktık biz? Böyle düşününce bütün kavgalar, dertler, sıkıntılar ve hayatın yolumuza dizdiği, ayağımıza takılan o taşlar anlamsızlaşıyor. Ben bu satırları yazarken kaygılanmam gerekenler, zihnim meşgul eden her şey ama her şey asıl anlamını buluyor. Bir gün hikmetli bir adam şöyle demişti bana: "Düşünebiliyor musun bazı insanlar arkaların-

da bir cümle bile bırakmadan göçüyor bu dünyadan."

İşte bu sebeple yazmak belki de tek özgürlüğümüz. Sözcüklerin ve cümlelerin arasında boğulmak, ilan-ı aşk etmek, hakikatleri utanmadan sıkılmadan haykırmak, kendi devrimlerimizi kendi içimizde yaşamak... Sevmek... Bir insanı, bir çiçeği, bir dağı kısacası imkansız olanı yapmak. Bu satırlarda basıkı, zorbalık ya da korku yok. Sadece ben varım. İnsanlara ve onların zavallı düşüncelerine inat yalnızca ben varım. Adalet ve zorbalıkla yalnızca benim fikirlerim var. Belki de dünyayı değiştiremeyeceklerini anlayanların dünyasıdır bu. Dünyanın onları değiştirmesine inat kendi dünyalarını kuranların dünyası. Devrimler yapanların ve yine kendi devrimleriyle yaşayanların dünyası.

DERVİŞ

Paramparça

“Sakin bir Ağustos sabahıydı. Güneşin ilk ışıkları Haliç’in durgun suları üstünde altın hâleler gibi parlıyordu. Havada insanın içini kıpır kıpır yapan tatlı bir meltem vardı. Civardaki esnaflar her sabah olduğu gibi dükkânlarının kepenklerini açıyorlar, evlerin ışıkları ise birer birer yanmaya başlıyordu. İstanbul yeni bir güne daha merhaba diyordu. Sokaklar her zaman olduğu gibi sabahın erken saatlerinden itibaren telaşlı insanların kuşatması altındaydı. İşine gücüne koşturan bu insanları uzaktan gören bir kimse muhakkak ki bir arbede oluyor sanırdı. Lâkin bu Beyoğlu’nda sıradan bir günün habercisiydi sadece. Fakat farklı olan bir şey vardı bu sabah. Sokağın sonunda, kahvehane ile eski pamuk deposunun olduğu yerde yıkık dökük bu binada farklı bir heyecan vardı. Normal vakitte ışığı yanmayan, penceresi kırık, boyası atmış, üflesen yıkılacakmış gibi duran bu virane

evde farklı bir telaş vardı bugün. Nitekim eski ahşap kapı gıcırdayarak açıldı. Evin karanlığından dışarıya zayıf, titreyen bir el çıktı. Sonra bir adım attı taştan kaldırımına. Ayağında eski bir kundura vardı. O zayıf elinden destek alarak bir çırpıda çıktı kapıdan. Şimdi sokakta siyah bir gölge misali yavaşça yürüyordu. Seksenli yaşların ortasında uzun boylu esmer bir adamdı. Yüzü geçen yılların ona bir armağanı olan kırışıklıklardan neredeyse görünmeyecek bir haldeydi. Uzun ve kemikli bir burnu vardı. Üzerinde yamalı siyah, düz kesim bir paltosu vardı. Boynuna ise uzun bir atkı sarmıştı. Başında birkaç tutam kalan beyaz saçları esen rüzgâr ile adeta dans ediyordu. Ağır ağır sokağın başına doğru yürüdü. Adımları yavaş ama oturuşuyordu. Dükkânların önünden geçerken başı ile selam veriyordu mahalle ahalisine. Kimin aynı şekilde karşılık veriyor, kimi ise bu kim dercesine meraklı bakış-

larla süzüyordu ihtiyarı. O ise hiç aldirmeden yoluna devam ediyordu. Bir müddet ilerledi. Köşe başında top oynayan çocuklar görünce duraksadı bir anlık. Hafifçe bir tebessüm etti. Tekrar yola koyuldu daha sonra. Biraz daha ilerledikten sonra nihayet yol ayrımına gelmişti. Durdu. Derin bir nefes aldı. Yanı başındaki parkın banklarından birine oturdu. Yıllar ondan çok şey götürmüştü. Artık her adım başı yoruluyor, yere yığılıp kalacakmış gibi hissediyordu. Kemikleri her bir hareketinde sızlıyor, yorgun bedenine bir ıstırap daha saplanıyordu. Uzunca bir süre bankta öylece oturdu. Parktaki oynayan çocuklara takılmıştı gözü. Ne kadar güzellerdi. Ömürlerinin daha baharındaydılar. Hayatın acı, keder dolu yüzü daha nüfuz etmemişti onlara. O kadar saf, o kadar temizlerdi ki. İnsan onlara bakmaya dahi kıyamıyordu. Mehmet ve Samet hatırına düştü daha sonra. Mahzunlaştı. On altı sene. Dile kolay on altı sene geçmişti

üstünden. On altı sene boyunca her gün aynı geçmişti onun için. Âdeta hayat durmuş. Mehmet ile Samet gitmiş, o ise arafta bu iş görmez yaşlı beden ile virane bir şehirde savruluyordu. Ölümün o keskin kokusunu üzerinden seneler geçmesine rağmen bir türlü atamıyordu. Her gün mazinin bıraktığı yara ile boğuşuyor, anılar şimdi olduğu gibi zihnine akın ediyordu. Elini cebine götürdü. Uzunca bir süre aradıktan sonra eski, köşeleri aşınmış bir fotoğraf çıkardı cebinden. İtinayla açtı fotoğrafı. İki tane oğlan çocuğu bakıyordu ona şimdi. Büyük olan elini küçük kardeşinin omzuna atmıştı. Yüzlerinde kocaman bir gülümseme vardı. Öptü, bağrına bastı fotoğrafı. Gözlerinden yaşlar boşanmaya başlamıştı. Maziden, evlatlarından ona kalan tek şeydi bu fotoğraf. Elinin tersi ile gözyaşlarını sildi. Katladı, tekrar cebine koydu fotoğrafı. Yavaşça doğruldu banktan. Epeyce vakit geçmişti. Sözleştiği vakit orada olmalıydı. Tekrar ağır adımlarla

yola koyuldu. Bir müddet yürüdükten sonra limana ulaşmıştı. Tam peronlara ilerleyecekken midесinden gelen sesle irkildi. Açlığı hat safhasına ulaşmış, sanki biri midesine yumruk atıyordu. İki gündür ağzına lokma koymamıştı. Gözleri çaresizce etrafı süzdü. Bir simit arabası takılmıştı gözüne. Sahildeki demir parmaklıkların karşısına kurulmuş, şu genç olmalıydı simit arabasının sahibi. Gitmeye yeltendi fakat tereddüt etti. Cebinde metelik dahi yoktu. Fakat bir umut belki halden anlar diyerek yanına gitti. Utana sıkıla arabanın yanına geldi:

“Hayırlı sabahlar oğlum karnım çok aç, zor durumdayım bana bir adet simit sarabilir misin? Seni de zor durumda bırakacağım kusura bakma.” İhtiyarın müşteri olmadığını anlayan genç hiddetlenmişti:

“Bey Amca biz hayır kurumuyuz ki her gelen fakire fukaraya ekmek verelim? Hadi daha fazla kalabalık etme kaybol şuradan!”

Âdeta kaçarcasına uzaklaştı ihtiyar oradan. Sahile bakan ahşap banklardan birine çöktü. Hıçkıra hıçkıra ağlıyordu şimdi. Onu ağlatan şey kovulmak hor görülmeğildi, alışmıştı artık terslenmeye, hakaretlere maruz kalmaya. Onu ağlatan şey bu insanlar için o kadar şeyi göze almışken, onlar için hayatını hiçe saymışken böyle karşılık görmek onu derinden yaralıyordu. Oysa yıllar önce her şey ne kadar güzeldi. İnsanların sevdiği, saydığı

bir kimse idi. Mutlu bir evliliği, canından çok sevdiği iki oğlu vardı. Fakat makûs kader üstlerine kara bir lanet gibi çökmüş, ölümün keskin kokusu üstlerine sinmişti. Mazi ruhunda birçok yara açmıştı. Bundan on altı sene önceydi. O tarihlerde harpten yeni dönmüş bir astsubay idi. Kore’de barış müzakereleri sürüyordu. Türkiye Devleti harbin neticelenme aşamasına gelindiğine karar kılınca askeri kuvvetlerini memlekete geri çağırılmış, muzaffer Türk Ordusu bir harpten daha alnının akı ile çıkmıştı. İşte o da Kore’de vatani görevini bitirmiş, Üsküdar’daki babasından kalma ahşap konağa yeni ulaşmıştı. Konağın içine girip ailesine hasretle baktığı, Mehmet’in koşup boynuna sarıldığı o güne dönmek için neler vermezdi ki. Şimdi o güzel günler hatıradan öteye geçemiyordu. Günler birbirini kovalıyor, Lakin konakta bir huzursuzluk baş gösteriyordu. İşin aslı harbe giderken bıraktığı aile ile döndüğünde bulduğu aile bambaşkaydı. Samet iyice büyümüş, serpilmişti. Fakat babasının yokluğundan istifade birçok havai alışkanlıklar edinmiş, onun hiç tasvip etmeyeceği insanlar ile düşüp kalkar olmuştı. Bundan ötürü ilk geldiğinde evine girip çıkan insanları görünce epey afalamıştı. Bir diğer hususta eşi Hanife Hanımın ailevi meseleleri idi. Kadıncağız kardeşinin kumar ve içki batağında sürüklenişini gördükçe yüreğine bir kor düşüyordu. Eşinin bu haline kıyamıyor-

du fakat eşinin kardeşi Faruk Bey iflah olmaz bir mirasyediydi. Kayınpederi Harun Bey itibarlı bir mebustu zamanında. Bir hayli de malı vardı. Fakat Faruk Bey bunları kumar denilen doymaz bir değirmende hiç acımadan öğütmüş, hiç etmişti. Şimdilerde rıhtımda sabahlayan serserinin biriydi. Zerre kadar acımazdı ona. Lakin eşinin bu hüzünlü haline dayanamıyordu. Birçok kez konuşmuştu Faruk Bey ile. “Tahsilin var. Sana ücreti fena olmayan bir vazife bulalım. Sen de kurtul artık şu sefil yaşantıdan.” diyerek birçok kez ona makul teklifler götürmüştü. Fakat Faruk Bey hiç oralı olmamıştı. “Benim derdim parada değil. Ben bu hayatta kimsenin emri altına girmem.” demişti. Kendisi de bu sözden sonra ondan umudu kesip kendi haline bırakmıştı. Fakat onun göreve gitmesini fırsat bilerek eşi Hanife Hanımı birçok kez sıkıştırmış ve para istemişti. Bunları duyunca sinirden deliye dönmüştü. Bir hışımla konaktan çıkıp rıhtımlara doğru yol aldı. Fazla vakit geçmeden bir ayyaş sürüsü içinde buldu onu. Hoş ayırt etmek gayet zor olmuştu. Bulduğu gibi yakasına yapıştı. İlk önce ne olduğunu kavrayamayan Faik Bey daha sonra eniştesinin karşısında durduğunu görünce sakinleşti. “Enişte bu ne güzel bir hasret gidermektir.” diyerek onu alaya alıyordu. Bu duruma daha da hiddetlenmişti. O yokken yaptığı rezaleti anlatınca Faik Bey utangaç bir çocuk gibi

başını öne eğdi ve birden eniştesine sarıldı. Bu ani harekete karşın askeriye tahsilinin verdiği çeviklik ile Faik Beyi âdeta silkeledi. Biraz daha hırpaladıktan sonra konağa döndü. Ertesi gün koca konak gürültülü bir tokmak sesi ile inliyordu. Yukarı kattaki yatağından hızlıca fırladı. Hanife Hanım endişeli gözler ile ona bakıyordu. Ona sakin olmasını söyledi. Hemen pantolonunu geçirdi üzerine ve dakikalardır sertçe vurulan kapıyı açtı. Karşısında sert bakışlı, resmi kıyafetli iki polis memuru duruyordu. Soran gözlerle onlara baktı. Polislerden yaşça daha büyük olan öne çıkıp, gayet resmi bir tavırla “Galip Kahraman siz misiniz?” diye sordu. “Evet, benim memur bey. Bir sorun mu var?” İyice meraklanmıştı. “Size merkeze kadar eşlik edeceğiz.” Artık tahammül edemiyordu. “Kusura bakmayın ama ne ile itham ediliyorum.” Sesinin tonunu biraz kaçırmış olacak ki genç polis memuru hiddetle lafa karıştı. “Cinayet zanlısı olarak Galip Bey lütfen zorluk çıkartmayın.” Cinayet kelimesi kafasında yankılandı. Nasıl olurdu? Mutlaka, mutlaka bir yanlış anlaşılma olmalıydı. Şu ömrü hayatında harp hariç karıncanın bile canına kastetmemişti. Birden tüm bu düşüncelerinden sıyrıldı. “Ama, ama bir yanlış anlaşılma olmalı. Ben bırakın birini öldürmeyi, doğru dürüst evden bile çıkmadım.” Yaşlı polis memuru bu yakarıştan fazlaca sıkılmış olacak ki yeğinin cebinden naylon bir

numune poşeti çıkardı. Dikkatlice bakınca içinde silaha benzer bir kabartı olduğunu fark etti. İşte o an pantolonunu kontrol etti. Silah yoktu. Delirmiş gibi elleriyle üstünü yokluyordu fakat nafile silah yoktu. Polis memuru kendinden emin bir şekilde “Görünüşe göre siz de durumun ehemmiyetini kavradınız. Sizin zimmetinize kayıtlı bu kısa kalibre, askeri tabanca Kireçburnu mevkiinde maktul Arsen Kolav’ın yanı başında bulundu.” Arsen Kolav mı? Maktul mü? Bunlar çok manasız geliyordu, hâlâ rüyada mıydı acaba? Fakat içinde bulunduğu durum hakikatlerin en gerçeği, en tehlike arz edeniydi. “Fakat nasıl olur memur bey? Nasıl olur?” diye haykırırken eşi ve çocukları da gürültüye uyanmış. Endişeli gözlerle olanları seyrediyorlardı. “Zorluk çıkarmayın lütfen Galip Bey, rica ederim.” dedi yaşlıca olan memur. Karısının, evlatlarının o günkü bakışını hala hatırandan çıkaramıyordu. Güç bela ekip aracına bindi ve

gözden kayboldu. Arkasında gözleri yaşlı bir aile bırakmıştı. Devam eden süreçte nöbetçi mahkemeye çıkarılmış ve tutuklu yargılanmıştı. Mahkeme salonunda hâkimin son sözleri refah içinde yaşadığı o güzel hayatının nihayete erdiğinin kanıtı niteliğindedi. Hakikat aslında bilinenden fazlasıydı. Faruk Bey rıhtımda yaşadıkları arbeye de el çabukluğu ile silahını almış ve bulduğu ilk fırsatta borçlu olduğu Rum tefeciye vurmuş idi. Tabi bunu idrak etmesi fazla sürmedi. Fakat hakikati kanıtlayamamıştı. On dört yıl hapse mahkûm edilmişti. Hapiste geçen onca sene ona ızdıraptan başka hiçbir şey getirmemişti. Her gün hayatına lanet etmiş, sesi kısılana kadar ağlamıştı. Askerlikten tecrit edilmiş. Mehmet, o burada iken ateşli bir hastalığa yakalanmış, yataklara düşmüştü. Samet’in gidişatı ise hiç hayra alamet değildi. Nitekim bazı pis işlere karışmış, başı bir hayli beladaydı. İşte bu hâdiseler burayı ona dar

ediyordu. Çok düşünmüştü kıymaya canına fakat yapamamıştı. Ödleklik etmiş geçirememişti ipi o narin boynuna. Yıllar yılları kovaladı. Nitekim en sonunda bu imtihan da bitmiş fakat o da beşer olarak bitik durumdaydı. Ne hayatı eskisi gibiydi, ne de kendisi. O kara yağız delikanlı gitmiş yerine acı ile yoğrulmuş bir ihtiyar gelmişti. Cezaevinden çıkar çıkmaz konağın yolunu tuttu. Varınca uzun uzun baktı yuvasına. Ne kadar yıpranmış, ne kadar bakımsızdı. Birden utandı kendinden. Ailesini yüz üstü bırakmıştı. Fakat bu onun kabahati değildi. İşte böyle kendini avuturken kapıyı araladı. Şimdi Hanife boynuna sarılır, Samet ile Mehmet öper iki yanağından. Bir hevesle konağın haremine girdi. Fakat keşke girmez olaydı. Karşılaştığı manzara ile yüreği acıyla kavruldu. Hanife iyice kocamıştı. Saçları ağarmış, yaşından yirmi yaş büyük gösteriyordu. Mehmet'i, ah o Mehmet'i yok mu? Çocukcağz adeta ermişti. Kolları selvi çöpü gibiydi. Yüzü iyice çökmüştü. Hanife ağzına bir şeyler tıkamaya çalışıyordu. Samet ise eski bir tabureye çökmüştü. Yüzü iyice oturmuş. Evlilik çağına gelmişti hatta geçiyordu bile. Elinde uzun bir sigara vardı. Durmadan vakur bir şekilde sigarasını emiyordu. Geldiği gibi bir hışımla terk etti evi, dayanmamıştı. Onca yıl; onca emek ile kurduğu düzeni, her şeyi gözünün önünde eritip yok etmişti. O günden sonra hiçbir şey eskisi

gibi olmadı. Mehmet kollarında feci bir şekilde, annesinin adını sayıklayarak can verdi. Samet ise bir şekilde Karaköy'deki kumarhanelerin birinde hisse sahibi olmuş, yakın vakitte de tasını tarasını toplamış Avrupa yolunu tutmuştu. Kendisi ise hayatında dikiş tutturamamış. İşte onun acılarıyla dolu hayat hikâyesi bundan ibaretti.

Fakat şu feci hayatına son verip acısını sonlandırmıyorsa tek nedeni şimdi gideceği randevuydu. Son bir işi kalmıştı şu beş para etmez dünyada. Kafasını kaldırdı. Neredeyse gelmişti. Fakat şu yokuş yok mu? Normal bir insanın takatini bile kesmeyecek şu yokuş, ona koca bir dağdı adeta. "Ya Allah!" diyerek başladı bu engin dağı aşmaya. Çok kez soluklandı, yığıldı kaldı öylece. Fakat en sonunda yanındaki demire tutuna tutuna, güç bela aştı bu engeli de. Soluk soluğa girdi demirden parmaklıklarla bezeli o haşmetli kapıdan. Saçını düzeltti, üstüne başına çeki düzen verdi. Girişteki görevli kadından gerekli bilgileri aldıktan sonra vakur bir edayla otuz üç numaralı odanın kapısını nazikçe tıklattı ve içeriye girdi. Duvar kenarındaki kanepelelerden birine kuruldu. Karşısında ona boş gözlerle bakan yaşlıca bir kadın vardı. Yavaşça söze başladı. "Hanife'm nasılsın? Biliyorum dargınsın bana. Bayağı ihmal ettim seni biliyorum. İnan ki birkaç mühim işim vardı. Yoksa seni ihmal eder miyim Hanife'm? Hanife'm bu aralar pek

tadım yok. Diyeceksin bir tabibe görün. İnan ki yiyecek lokma bulamıyorum. Üç gündür boğazımdan bir şey geçmedi. Sanma ki Hanife'm bunları o güzel canını sıkıkmak için anlatıyorum, bilakis senin ne kadar refahta olduğunu anlamanı istiyorum." Kadın hala boş gözler ile ona bakıyordu. Bakışlarından akli melekelelerini kaybettiği anlaşılıyordu. Lakin Galip bunu umursamadan anlatmaya devam ediyordu. "Yalnızım Hanife'm çok yalnızım. Hiç olmadığım kadar. Diyeceksin ben varım ya diye. İyi ki varsın gözümün nuru. Sen benim için şu kara talihimde bana gülen yegâne şeysin. Fakat yalnızlık çekiyorum Hanife'm. Sabah uyanınca seni ve evlatlarımı her göremeyişimde yatağa gömülmek, oradan ilelebet çıkmak istemiyorum. O güzel, içi çocuk cıvıltılarıyla dolup taşan evimizde şimdi en ufak fısıltı dahi çıkmıyor. Hani o ses ten haz etmeyen Galip var ya artık sessizlikten ağlar oldu. Hani o serinlikten hoşnut olan Galip var ya artık ruhu bile yalnızlığın keskin soğuşundan ürperir oldu. İliklerime kadar üşüyorum Hanife. Bu öyle çarşafı, yorganla geçecek gibi değil Hanife. İçim acıyor. Bitap düştüm, bedenim taşıyamıyor artık bunca kederi Hanife. Yavrumu özledim. Burnumda tütüyor. Hem biliyorum o da istiyor beni yanında. Her gece, her gece giriyor rüyalarım. Gel diyor bana. Sana ihtiyacım var baba diyor. Koşuyorum, koşuyorum lakin ulaşamıyorum Hanife

hep bir adım uzağımda kalıyor." Gözlerinden yaşlar boşalmaya başlamıştı. Fakat kadının tavırında en ufak bir değişme yoktu. Galip gitti. Kadının dizlerinin dibine oturdu. Hem ağlıyor hem de anlatıyordu. "Canıma tak etti artık Hanife'm. Ömrüm bir iftira uğruna yok oldu gitti. Sizleri kaybettim, itibarımı kaybettim. Ben öldüm aslında Hanife. Şu karşında duran kimse bu aciz bedeni işgal eden bir hayduttan başka bir şey değil. Hanife'm artık dayanmaya mecalim kalmadı. Artık evladımın yanına gitmem gerektiğimi hissediyorum." dedi. Yavaşça eğildi, kadının ellerini daha sonra gözlerini öptü. Kulağına "Hoşça kal..." diye fısıldadı ve yavaşça kendini yere bıraktı. Vücudu titreme komasına girdi. Ağzından beyaz köpükler geliyordu. Kadın ise dünyadan bir haber boş gözler ile zemine bakıyordu. Galip Bey'in titremeleri dinmiş. Yerde boylu boyunca uzanıyordu. Kalp krizi geçirmişti. Bu ay yaşadığı üçüncü krizdi fakat bunu atlattı ama yüzünde garip bir biçimde rahatlamış, tebessüm eder gibi bir hal vardı.

PRANGA

Çiçek

I.

İsmet bu sabah da erken uyanmıştı. Yine her sabah yaptığı gibi pencereden dışarıya baktı. Güneşin doğuşunu seyretti. Her şey her zamanki gibiydi. İnsanlar işe gitmek için yeni yeni uyanıyorlardı.

Kahvaltısını hazırlamak üzere mutfığa gitti. Çay demledi. O kadar çok vakti vardı ki suyun fokurdayışını dinliyor, sonrasında da balkondaki çiçeklerinin her birini, özenerek suluyordu. Hayat oldukça durağan, yaşamak olağan bir uğraştı...

Kahvaltı yaptıktan sonra yavaşça sofrayı topladı. Sonrasında da bahçeye çıkıp biraz da orada vakit geçirmeye karar verdi. Dün sulayamadığı ağaçları suladı, ağaçların dibindeki yabancı otları söktü, yeni diktiği fidanların durumunu birkaç defa kontrol etti ve bunun gibi daha birçok şey...

Güneşin batmaya başladığını görünce bahçedeki işinin bittiğini anladı ve eve girdi. Dün çarşıdan aldığı kuruyemiştten

kendine bir tabak hazırlarken televizyonu açtı. Onun yaşlarındaki diğer insanlar gibi o da haber kanallarını izlemeyi tercih ediyordu. Bir haber bültenini açıp seyretmeye başladı. Bir yandan da özenle hazırladığı kuruyemiş tabağını yiyordu.

Haberleri de izledikten sonra artık bugünkü mesaisini doldürmüştü. Yatağına doğru giderken her zamanki alışkanlığıyla takvime baktı. Pazar gününü geride bırakmıştı. Takvimin yaprağını koparttıktan sonra yatak odasına yöneldi.

Uyumadan önce yapması gerekenler vardı. Yatak odasındaki eski -fakat rahat olmadığını kimse söyleyemez- koltuğun üzerine kurulup yarın için hediye paketi hazırlamaya başladı. Armağan edeceği şey zarif bir çiçektir. Bu hediyeği güzelce süsledikten sonra yarın sahibine teslim etmek üzere komodinin üzerine bıraktı.

Sonrasında ellerini semaya açıp dua etmeye başladı. Bir

yandan da ağlıyordu. Eski bir tanıdık içindi bu yakarış ve gözyaşları. Unutulması mümkün olmayan bir tanıdık...

II.

Semiha Hanım yine güne mutsuz uyanmıştı. Yaşamak için çalışmak zorundaydı. Daha erken işe koyulmak, daha fazla para kazanmak demektir ve kazanacağı her para onun için çok değerliydi.

Kahvaltısını hazırlayıp sofraya oturdu. Eşinin vefatından sonra, her sabah olduğu gibi yalnız ve huzursuzdu. Hayat bir türlü yüzüne gülmemişti. Çayından güçlkle bir yudum aldı, sonrasında eski bir çerçevenin içerisinde bulunan fotoğrafa baktı ve gözlerinden yaşlar süzüldü.

Eskiden kocası ve iki erkek çocuğuyla mutlu bir ailediler. Çocukları evlendikten sonra kocasıyla daha da fazla vakit geçirmeye başlamıştı. Fakat onu kaybettikten sonra büsbütün yıkılmış, perişan olmuştu.

Oğullarından büyük olanı umursamaz biri ve tabiri yerinde ise hayırsızın tekiydi. Babasının cenazesinde bile ağlamamıştı. Bayramlarda, seyranlarda annesini bir kez olsun aramamış, nasıl bir durumda olduğunu merak dahi etmemişti.

Diğer oğlu ise büyüğünün tam tersiydi. Her hafta sonu annesinin yanına gelir, kıymet verdiği bu ziyareti hiç aksatmazdı. Annesi de onu çok sever, oğlunun geldiğini görünce yüzünde

güller açar, neşesi yerine gelirdi.

Semiha Hanım'ın çektiği çilelerin aklına gelmesiyle kalbinde duyduğu büyük sızı, kahvaltısını bitirmesine engel olmuştu. Alelacele sofrayı topladı ve kahvaltılıkları buzdolabına yerleştirdi. Kıyafetlerini değiştirdi, paltosunu giydi ve sokağa çıktı.

Evinin bir sokak yanında zorluklarla açtığı terzi dükkânı vardı. Bu dükkânı açabilmek için çok fazla borç almış, aylarca bu borçları ödemekle uğraşmıştı. Üzerinden iki yıl geçmiş olmasına rağmen borçlarını bitirip adamakıllı kâr etmeye yeni yeni başlamıştı.

Henüz erken saatlerdi. Şehrin önemli bir kısmı uyku daydı. Semiha Hanım dükkânı açıp çalışmaya başladı. Bir süre böyle sessiz sedasız çalıştıktan sonra kasabanın postacısı Halil Bey hediyesini getirdi. Semiha Hanım günlerden pazartesi olduğunu anlamıştı. Yüzüne bir gülümseme yerleşti.

Tebessümle:

“Kimden?” diye sordu.

Postacı da her zaman yaptığı gibi:

“Bir tanıdıktan...” diye yanıtladı.

Semiha Hanım bu tanıdığın kim olduğunun üzerine düşmüyor, sorgulamıyordu. Çünkü her pazartesi ona çiçek gönderenin oğlu olduğunu düşünüyor, oğluna karşı sevgisi ve şefkati böylece günden güne artıyordu.

Oğluna bir kere bu konuyu sormuştu. O da çiçekten ha-

beri olmadığını söylemişti fakat Semiha Hanım bu sözleri onun alçakgönüllülüğüne ve utangaçlığına vermiş, üstelememiş ve bir daha da sormamıştı.

Semiha Hanım'ın bugün bir kez daha dikkatle ve sevgiyle baktığı çiçekler gerçekten de çok güzeldi.

III.

Semiha Hanım'ın oturduğu kasaba -Yeşilyurt Kasabası- sessiz sakin ve büyükşehirlere nispeten mutlu bir yerdi. Taşraya özgü bir şirinliği ve samimiyeti vardı. Fakat küçük bir yer olduğundan sohbet konuları azdı. Dolayısıyla burada hiçbir olay gizli kalmaz, yaşananlar kısa sürede bütün kasabada duyulurdu.

Aslında şehirden uzaktaki kasabaların genel özelliklerini taşıyordu. Kasabanın ortasındaki cami ve hamam da buranın Osmanlı devrinden kaldığını gösteriyordu.

Semiha Hanım'ın terzi dükkânının sağında Hüseyin

Bey'in berber dükkânı, solunda Bakkal Recep, çaprazında ise kasabanın kahvehanesi bulunuyordu.

İşte bu kahvehaneye özellikle dikkat edilmeli. Salih Efendi'nin oğulları ve yeğenleriyle beraber işlettiği bu dükkân şimdilerde camiden daha uğrak bir yer olmuş ve kasabanın kalbine dönüşmüştü.

Burada türlü türlü dedikodular yapılır, hakkında konuşulmadık kimse bırakılmazdı. Burası işsiz-gücsüzlerin, emeklilerin, amaçsız gençlerin daimi yeri idi. İşte kahvehanede bugün konuşulanlara bir kulak misafiri olalım.

“Ayşe Teyze'nin kızı için evde kalmış diyorlar?”

“Kazım Bey'in iş seyahatlerinin süresi iyice uzamış, ben den duymuş olmayın ama şehir dışında bir metresi varmış diye işittim.”

“Semiha Hanım'a her hafta gizemli bir sevdalısı çiçek yoluyormuş, kaç yaşında kadın, bu

yaştan sonra, tövbe estağfurullah...”

Kahvede bütün bunlar konuşulurken biri de çıkıp “Yav bize ne bunlardan?” demiyordu ve bu çirkin diyaloglar uzadıkça uzuyordu.

Kaşabadaki caminin imamı bu kötü ortamı düzeltmek için caminin yanına bir çay bahçesi yaptırmak üzere belediyeye başvurmuştu fakat destek gelmediği gibi izin de verilmemişti. Adam da çaresiz vaazlarda gıybetin ne denli büyük bir günah olduğunu anlatmakla yetinmişti.

Bu şirin kasabanın bir de kendine yaraşır bir fırını vardı. Bu fırını gören şehirliler “ilkel” bulabilirlerdi fakat bu orada pişirilen ekmeğin lezzetiyle kolayca unutulabilecek bir şeydi.

Kasabanın fırınının hemen yanında İsmet Bey’in evi vardı. Bu ev de defalarca kahvehanedekilerin diline dolanmıştı. Herkes buraya imrenerek bakar, İsmet Bey’in tırnaklarıyla kazıyarak yaptırdığı bu eve karşı bir haset duyarlardı. E tabi bir kedi ciğer meselesi de vardı.

İsmet bu evi kıymetli arkadaşası Nazım Bey’in -Semiha Hanım’ın rahmetli kocası- vefatından sonra kendini işe güce vererek, kazandığı paralarla yaptırmıştı. Bu minik kasabada bu küçük başarı bile büyük bir başarı hikâyesi olarak anlatılırdı.

İşte Yeşilyurt kasabası böyle bir yerdi. Hiçbir olayın saklanılamayacağı zannedilen bu küçük kasabada aylardan beri

açığa çıkmamış bir gerçek vardı. Bu gerçeği sadece İsmet Bey biliyordu.

IV.

Yeşilyurt Kasabası yepyeni bir güne uyanıyordu. Güneş, adı gibi yeşil olan bu kasabayı içtenlikle kucaklıyordu. Sokaklardan horoz sesleri duyuluyor.

İsmet bugün de erkenden uyanmıştı. Kahvaltıyı hazırlamak üzere mutfağa yönelirken bir anda çok sevdiği muhabbet kuşunu gördü. Adı Mavişti, ismi belki sıradandı fakat İsmet onun özel bir kuş olduğuna inanırdı.

Dün Maviş’e yem vermeyi unutmuştu, hatta belki önceki gün de. En son ne zaman yem verdiğini düşündü, hatırlayamadı. “Yaşlanıyoruz iyice...” diye geçirdi içinden. Uzun bir “Off...” çektikten sonra mutfağa girdi.

Kahvaltı yaptıktan sonra müzik dinlemek üzere gramofonunun yanındaki koltuğa oturdu. Uzun zamandır bu alışkanlığına ara vermişti. Sevdiği plaklardan birini özenle yerleştirdi ve kendini musikinin güzel âlemine teslim etti. Maviş tamamıyla aklından çıkmıştı.

*“Kimseye etmem şikâyet,
ağlarım ben halime*

Titrerim mücrim gibi baktıkça istikbalime

Perde-i zulmet çekilmiş korkarım ikbalime

Titrerim mücrim gibi baktıkça istikbalime...”

Göz yaşları sel olup akmış-

tı. Maviş tekrardan aklına gelene kadar oturduğu koltukta uzun uzun, içli içli ağladı. Aklında hep eski dostu Nazım vardı. Onla bu şarkıyı dinlediği günler geldi aklına. Dertlerin verdiği acıyla ağlaştıkları akşamlar...

Maviş'e yem vermek için ayağa kalkmak istiyor fakat başaramıyordu. Gözyaşları dinmiyor, ağlıyordu.

V.

Semiha Hanım kasabalarında cumartesi günü yapılan pazardan, elinde meyve, sebze dolu poşetlerle dönüyordu. Evlerinin duvarlarının yanına koydukları taburelere oturmuş yahut o sırada yoldan geçmekte olan insanlara selam veriyor, uzun zamandır görüşemediği bazı tanıdıklarla karşılaşmış ayaküstü birkaç dakika sohbet ediyordu.

Bir insan birçok hatıra demekti. Gördüğü insanlar ona maziyi hatırlatmıştı. Yeşilyurt'un dar sokaklarında yürürken bir yandan da eski günleri düşünüyordu. Derken sokak kenarında Nebahat'i gördü. Nebahat kasabanın en dedikoducusuydu, birçok mesnetsiz iddianın, iftiraların temel kaynağıydı.

Bu kez ise arkasından konuştuğu Semiha Hanım'dı. Fakat Semiha Hanım kendisi hakkında söylenenleri duymuş ve çok sinirlenmişti. Çünkü konuşulan konu bir gün önce kahvede konuşulanın aynısıydı. Zaten bu konunun oraya taşınmasına sebep olan da Nebahat'in ta kendi-

siydi.

Semiha Hanım elindeki poşetleri yere bıraktığı gibi elini Nebahat'in saçına atmıştı. Bunca yıldır Yeşilyurt'ta yaşayıp hiçbir vukuatı bulunmayan, sessiz sedasız, zarif hanımefendi adeta canavara dönüşmüştü. Aslında haklıydı da. Bu sebepten etraf-takiler de olanları mutluluk ve heyecanla seyrediyordu. Evet, seyrediyorlardı çünkü Nebahat'in kendilerinin arkasından da atıp tuttuğunu çok iyi biliyorlardı.

Kavgaya dükkânının camından tanık olan Berber Hüseyin Bey koşarak olay yerine doğru yaklaştı ve kavgayı ayırdı. Etraftakilerle beraber Semiha Hanım'ı sakinleştirmeye çalışıyordu. Fakat Semiha Hanım duyduklarından sonra çıldırmış, deliye dönmüştü.

Nihayet biraz sakinleşip poşetlerini sokak ortasında bırakarak -sonrasında mahallenin çocukları poşetleri evine getirmişti- bir sokak ötedeki evine doğru hızlı adımlarla yürüdü. Gözlerinden yaşlar üzgünlük, kızgınlık ve umutsuzlukla akıyordu. Ağzında biriken birçok gereksiz sözcüğün arasından şu cümle duyuluyordu: "Ah Nazım Bey ah, neden gittin ki?"

(Hikâyemiz sonlanmamıştır ve devam edecektir. Kıymetli okurumuza duyurulur.)

BEYEFENDİ

Bir de Sen

Gözlerim o eski şubatları arar
Demirle yoğurulmuş toprak
Ve Kadınların topraktan kazıyarak doğurduğu evlatlar
Yeniden sulamak için tabi
Kanlarıyla

Neden zannediyorsun bu son bombardıman
Gökyüzünde ay neden dolmuş kasvetle
Deniz neden hışımla dövüyor ayaklarımızı
Güneş günahkarlara yine doğmuyor
Bir şans istiyorum Rabb'imden son bir nefes almak
Sonra varsın gevşemesin göğüs kafeslerimiz
Varsın doğmasın güneş enselerimize

Marşlar hep şubatları çağırıyor
Aynı ezanlar göğü titretiyor
Aynı dualar ardımdan damla damla
Toprağı yeşertiyor

Ey içimdeki delice his
Ey saçları sırtına örgülü
Ey gözleri yaz, gidişi güz
Bu gelişimin bir anlamı var

Yer çatlıyor sevgilim
Hepimiz duyuyoruz geleceği
Toprak bizden can istiyor
Sulanmazsa nasıl susar şu boyunlarımızda çan?

Alınlarımızda haç?
Nasıl bize zafer verir toprak?

Bu gidişimin bir anlamı olacak

Dudakların gitme desin ne olur
Benim için dökülsün gözünden yaş
Arkamdan bir ömür yas tut isterim
Her şubatin sonu gökyüzüne bak
Dolunay olup seni izleyeceğim

YÂRE

Havada çocuk yumruğu
Sıkmış yüreğini bekliyor
Yanağında bir damla gözyaşı
gülümseyen bir çehre, önünde
-Annesinden geriye kalan tek şey-
Daha doyamadığı, dünyanın en güzel sesiyle,
kulaklarında sadece tek bir cümle
Üzülme, unutma, Allah bizimle
Süzülüyor bir gözyaşı daha
Havada ölümün çılgılığı
Kan gayzeri yerde
Gözlerin önü beyaz
Etrafta sükut
Son dua, son umut
Bir kavuşma ve...

NÂFİ

Kerem

Yağ lambasında yüzer gibi kopar boranlar
Teninin soğuğu üfler gibi tüylerimi ürpertir
Beyaz sis altında kör olur fikirler
Kara bir perde inmiştir aralamayı bilmeyenlere
Tutmasını bilene arzın göbek deliğinden bir ruh vardır
Aynı dağın ruhu aynı sonsuz bilinmeze koşar
Rüzgâr hiç böyle esmemiştir
Bir el çırpışla dağılır kara bulutlar
Toprağınızda ne çam kökleri ne kayın dalları kalır
Kandar toprak inci taneleri gibi mezar taşlarını boyar
Denizim köpürerek yıkar putlarınızı
Bir köprü bekler beyaz kar altında ak bedenler
Bedeni uyutan kar toprağımı da dondurmuştur
Yüzeysiz yer gibi akar gökten yıldızlar
Bin sayfayı okur gibi taşınan tabut nehirleri taşırır
Dağların hiç yükselmediği yöne yükseldiği yerde
Topraklarınız son kuru parçasıyla son bulur
Okyanusun kapkara suları simsiyah göğe yağar
Yağmur hiç böyle yağmamıştır

YAĞMUR

Eski Yeni Çağın Yamaçları

I

Budak uçlarından ağıyor göklere ve esrarlı vadilere
Eski çağın yamaçlarından
Kıvrıla kıvrıla akıyor zaman
Variyor varmayı bilen
Güneşin battığı yerlere
Süre süre orduları
Variyor varmayı bilen
Güneşin doğduğu yerlere
Ağarak denizlerden dağlardan
Ulaşıyor gölgeler altında kalan vadilere
El ele vererek mazlumlarla
İki dağ arasına
Eriterek bakırla demiri
Aşılmaz bir set yapan
Hapsediyor söz dinlemez laftan anlamaz vahşileri
Birbirinin tepesine bine bine
Onlar
Ne kadar çıksalar da yükseğe
Aşamıyorlar kaderlerini
Çünkü paçalarından çekiyorlar
Altta kalanlar
Bir kertenkele giriyor bir duvar deliğine
Biri gelip koyuyor taşı gediğine

Düz duvara tırmananlar
Unutuyorlar
Nereden gelip nereye gittiklerini
Ne ekip ne biçtiklerini
Ne yiyip ne içtiklerini
Uyutuyorlar içlerinde
Atalarından seçtiklerini
Biri gelip ölü toprağı serpiyor üstlerine
Mazlumlar
Güven içinde
Sırtlarını korku tepelerine
Dönüyorlar
İşe güce
Kan ter içinde
Nereden gelip nereye gittiklerini
Unutuyorlar
Ne ekip ne biçtiklerini
Ne yiyip ne içtiklerini
Atalarından seçtiklerini
Uyutuyorlar içlerinde
Adalet dağıtan

Süre süre vahşileri
Dağların ardına hapsettiğinden beri
Unutmuyorlar
Bakırı demire karmayı
Kızılı yeşile sarmayı
Turnayı gözünden vurmayı
Unutmuyorlar
Her gün selam durmayı büstlerine
Oysa saklı duruyordu her birinin içinde bir şeytan
Bir kartal ağıyor uzak yüce tepelerin ardından
Bir kral çıkıyor bir kraliçenin yatağından
Giriyor başka bir kral yatağına
İki kral doğuyor aynı karından
Birbirine düşman
Uzun yoldan gelen
Kanatları yorgun kuşlar tünüyorlar bir dağın yamaçlarına
Alıyor içlerinden birini bir şahin
Ulaşmadan amaçlarına

Pamuk tarlalarında çalışan kızlar pamuk yanaklı
Bağrıları dikenli gül
Başlarında dönüp duruyor kanlı bülbül
Zincire vurulmuş boyunları kırgın
Gönüllerinde ters dönmüş balıklar gibi yüzüyor duyguları
Gözlerindeki demir kafes korkuluğu ardından
Kedi gibi bakıp duruyor birer arslan
Ötelerden geliyor
Küçük boylu büyük iskender
Etrafında
Bakışları zıpkın
Fikirleri sapkın askerler
Bir şahin gibi dalıyorlar pamuk tarlalarına
İçlerinden birini alıyor her biri
Her kızın demir kafesli gözünde bir aslan
Çırpınırken pençelere kapılmış bir güvercin gibi
Rahatlayıp gidiyor ötelere
Küçük boylu büyük iskender
Ardında milyonlarca köle
Alınlarında tapınma güneşi
Dillerinde onun yok dünyada eşi
Tanrıyı bırakıp da gelmişler evlerinde
Sepetini farelere bırakmış
Fenerini asmış dalına
Uyurken ağaç dibinde
Terli yüzüne konup duran bir kara sinek gibi
Küçük boylu büyük iskenderin burnunun gölgesi
Rahatsız etse de
Rüyasında eriyor filozof ülküsüne
Dudak uçlarından ağıyor göklere ve esrarlı vadilere
Eski çağın yamaçlarından
Kıvrıla kıvrıla akıyor zaman

II

Budak uçlarından ağıyor göklere ve esrarlı vadilere
 Çağın yamaçlarından
 Kıvrıla kıvrıla akıyor zaman
 Yükünü almış bulutlar dönmüş çılgına
 Çılgınca yağıyor yağmur
 Gökler döküyor hıncını deniz deniz yere
 Toprağın yıkıcı orduları dolaşüyor dağları ırmak ırmak
 Arzuları boğa boğa ulaşıyor göklere
 Ne çare yere göğe haykırmak
 Çer çöp olmuş üzerinde kara toprağın koca koca emelleri
 Gemisi Nuh'unu rahminde taşıyor göklere
 Karıyor varlık hamurunu yeniden çamur
 Bir martı çığlığı
 Yırtıyor ortalığı
 Tükeniyor inkârcı direnişin nefesi oğul dağının tepesinde
 Ondan ve yoldaşlarından kalan
 Son kabarcıklar
 Kimi sevişen kimi boğuşan dalgalar dalgacıklar arasında
 Enginlerin kucağında yazgının karasında
 Birer birer karışıyor sularında yokluğa
 Yanıyor acı acı
 Babaların gırtlığı
 Yanlarında var ya da yok anaları
 Yanıyor acı acı
 Deryaların gırtlığı
 Kimi boğuşan kimi sevişen dalgalar dalgacıklar arasında
 Ulaşılmaz vadiler aşılmaz dağlar
 Giriyor babalarla arasına oğulların
 Yeryüzü yutunca
 Suyunu
 Tutunca gökyüzü
 İniyor âlemler sürü sürü
 İniyor çağın yamaçlarından
 Teskin olsa da yer ve gök
 Dinse de o eski tufan
 Bende dinmiyor hiçbir zaman
 Çekilmiyor sular
 Çekilmiyor ruhumdan
 Nuh'un gemisi gibiyim rahminde

Nereden gelip nereye gittiğini bilmediğim yolların
İçimde yatıyor yan yana çifte canlar
Kimi aydınlıkta sevişen karanlıkta boğuşan
Kimi aydınlıkta boğuşan karanlıkta sevişen
Kimi ne idüğü belirsiz zamanlarda
Ne idüğü belirsiz eylemler arasında
Bir o yana bir bu yana gidip gelen kalabalıklar arasında
Bir ona çarpıp duruyorum bir buna
Bir tek can içine bunca can
Bilmem ki nasıl sığar
Bulutlar çekilince üzerimden
Çırlıçplak kalıyorum öylece ulu orta
Bir çığlık ağıyor bir karıncanın iki dudağı arasından
Hatırlıyor belki
Peygamber duymuştu ya yola düşmüş karıncanın sesini
Benim de içimde yaşıyor başka biri
O anlıyor o seviyor beni
Hüdhüd gibi olmasa da uçup duruyor
Ondan buna
Bundan ona dili gizemli kuşlar
Tahtıma kurulsa da kara güzel belkısım ak kaderi
Bırakmıyor iki yakamı
Aklıma her zaman çırlıçplak giren o ifritin kapkara elleri
Dudak uçlarından ağıyor göklere ve gizemli vadilere
Çağın yamaçlarından
Kıvrıla kıvrıla akıyor zaman

III

Budak uçlarından ağıyor göklere ve esrarlı vadilere
Çağın yamaçlarından
Kıvrıla kıvrıla akıyor zaman
Kavruluyor başaklar güneşin arzıendamına hayran
Kısa dar gölgelere sığınıyor
Koyunlar, sığırlar ve atlar
Alev alev bir kaya sathına uzanıyor ince bir yılan
Dibinde karıncalar
Yüklerini taşıyorlar durmadan
Kulak ardına düşüyor bir bomba bir kurşun sesi
Bir kuş kanatlanıyor çalılıklardan
Bir garip annenin kendi hâline bıraktığı beşiği sallıyor hafif bir rüzgâr
Bir anne erin kızını allıyor pulluyor
Uzaklardan geliyor sela sesleri
Daha uzaklardan uluyor çakallar
Ergin kurtların bıçkın gözleri kolluyor kızların yaldızını

Tuzlu, mübarek alın teri damlıyor bir çiftçinin alnından
Elindeki orak
Keserken başakları usanmadan
Aklına sinsi bir yılan gibi sinsi bir cümle giriyor: ...
Bir kertenkele kuyruğunu bırakıyor bir yardan
Karıncaların kuyruk bayramına kurban
Kuytuların içli dışlı koylarında
Bana bana tuzlara kendilerini
Döne döne bir o yana bir bu yana
Bunlar ve onlar
Güneş, kum ve deniz aşkına
Gözlerinde doyumsuzluk, başlarında musikar
Bronz tenleri içinde
İçten içe
Yalazlanıyor helezonlar
Gizlide gebe kalanlar
Doğuruyor aşikâre
Bakireler de anlıyor
Her gün suya girenler kadar
Akıllı telefonları ellerinde
İçlerinde kuşlar kanat çırpar
Pır pır: aşktır, mesajdır, ihanettir, ahtır, günahdır...
Ari günahkârlar
Yıkıyor deryalarda ya da havuzlarda
Akıyor kirleri diğer bedenlere ve ruhlara
Akıllı telefonları ellerinde
Buğulanmış hayatlar çiziyor camlara onun bunun nefesi
Kulak ardına düşüyor bir bomba bir kurşun sesi
İki parmak arasına sıkışıp kalıyor ele avuca sığmayan insan
Kuru bir yaprak gibi gözlerinden düşüyor her şeyi
Her can için bir beşik sallıyor rüzgâr her beşik için bir can
Yanık bir yaprak gibi yerlerde sürükleniyor ney sesi
Dudak uçlarından ağıyor göklere ve gizemli vadilere
Çağın yamaçlarından
Kıvrıla kıvrıla akıyor zaman

KULABERİ

Boğazımda Düğümlenen Kelimeler

Dilim varmıyor söylemeye
Gücüm yetmiyor anlatmaya
Sonsuz karanlık sahibim
İçinde saklı bir benim

Masumiyetimiz de kölelere benzese
Gözlerimizdeki yorgunluk gibi
Ayaklarımıza inen kara sular
Yüreklerimizi de temizlerdi

Dayanmaya kalmamışsa takatin
Erişemiyorsan güneşin kızılığına
Boğuluyorsan küçük fikir deryalarında
Sıkıca tutunmalısın sonsuz tasalarına

Dertlerimiz olmalı bir defa
Yüreğimizi burkan vedalar
Anımsadığımızda kalbimize
Hüzün dolduran hatıralar

Kusurlarıyla var olmalı insan
Tebessüm dağıtmalı etrafına
Hayaller kurmalı dizelerce
Pembe bulutlar düşlemeli mesela

Duyduğum en bazı sözler
Sesimi bir süreliğine keserdi
Konuşmak istediğim kelimeler
Boğazımda düğümlenirdi

"Cehalet mutluluktur
Yalan söyler şairler
Sanat karın doyurmaz
Kafiyesiz şiir olmaz"

Anlamaya çalışmayın bu sözleri
Anlatamıyorlar bizim düşlerimizi
Boş lafları arkanızda bırakıp
Adımlayın gelecek merdivenlerini

Her şeye rağmen filizlenir hayaller
Yeni çilelere hazırlanır köleler
Ben pembe bulutların üzerindeyim
Yanımda, boğazımda düğümlenen kelimeler

O Adam

Hep o klişe şiirlerde
Taşların çatladığı günlerde
Tel tel taranmış dağınık saç
keman kaşlarıyla
Uzay rengi sakallarının
Ak yıldızlarında kaşeler
Bir tebessümle kıvrılan belki kiraz gibi
Uzun kuru dudakıyla anlatılır
Ben tanırım beş kuruşu olmaz cebinde
Yalnız elleri
Uzun parmakları bazen değer
sesler çıkararak
Savrulan metal parçalarına
- açsa eğer-
Yanında akıp giden sele aldırmaksızın
Ve koşan vakitlere
Damarlarında kanı dondurur
İnsanlar üzerine akan sesleri
Gözüne sığmış denizleri çağlayarak
tek varlığını feda eder
O adam
kemiklerinin sayılmasına bakmadı hiç
Yüz binler omzunda yükselen birler
Asla umrunda olmadı
Bir garip ninesi vardı
arar sorardı
“ah nineciğim vah nineciğim,
O da mı öldü!
yaseminler, hanımelleri tüter mi hâlâ?”
Gün oldu
Yine ninesini aradı
bir cevap alamadı

Susuzluk

Kanatsız bir melek fısıldasaydı kulaklarıma da ağlasaydım
Belki o vakit hafiflerdi yüküm
Ve yükselirdim gök nehirlerimin diyarına
Yük diyebildiklerim, bilmek istemediklerim
Bilseydim ağlamak isterdim kanatların altında
Bilseydim ne yükler yüzdürürdüm göz yaşlarımda
Betondan ağlar kurmakta buldum devayı küskünlüğüne
Koştum tıkanmadım
Mürekkep akıttım düşüp kaldığım,
Söylemeye güç yetiremediğim yerlere
Sense bir kanat daha uzaklaştın benden
Damla damla akan mürekkebimle
Bir kanat ki o bir kanat
Hüzün yağmurlarıma şemsiye
Cankurtaran gök nehirlerimin selinde
Olur da yetişirim diye kanatlarına
Cılız bir fidan diktim en bereketli topraklarıma
Konmasam da dalına şahin gibi
Bir karınca misali tırmandım en tepedeki yaprağa
Yetişemedim de sana
Kırdım her bir dalını fidanımın
Göksel kanatlar kıldım omuzlarımda
Benim olanı kırdım da söktüm köklerini toprağımdan
Bağlayacak bir şey kalmasın diye senden olmayana
Şimdi yükselmekteyim göklere
Ayağım yere basmaz artık
Artık düşsem elimden kimse tutmaz.

YAĞMUR

Siyah Yağmura Reddiye

Kara bir Kasım gecesi, bereketsiz kara toprağını Çankırı'nın,
kara bulutlar dövüyor.
Tekerleri kararmış bir kağı
kara çamura bata çıka
kömürcülerin kara talihini taşıyor.
Zalim bir karayel ciğerine vuruyor kadınların.
Kadınların yüzleri morarmış öksürmekten
Çocukların kara saçları toprağa bulanmış.
Ufuk kara, gökler kara, bulut kara
Aydınlığa çıkan yolları kara dikenler kapatmış.
Bembeyaz bebeği köylünün ağlamakta
beyaz hayallere dalmış bir büyüğü
Beyaz köpeği çocuğun kapkara çürümüş ölünce
kararmış kalpleri kara lordların
kara kedilerinin gözleri oyuk
kağıların tekerlerini kara bir gecede kırıp
karanlıklara gönderir kömürcüleri kara lordlar

Kara kara düşünürdü dedem kara kışlarda
Ben kalan kömürün azlığını kömür tozuyla kararmış ellerinden
anlardım dedemin
kömürden çıkan kara dumanla gözleri kararınca dedemin
karalar giymiş ninemi kömürden sakındım kışları.

Zira kömür karaydı
ve kömür karası gözlerini hatırlatırdı bana hamalların
Hamalların kara bahtı kara ekmek yiyip kara batmak kışları
Yağmura aldanan kara kuru çocuklarını kara bulutlardan sakınmak

Nazik maskeler ardında saklanır,
Kara kelimeler söyler siyah giyinenler
Karanlık ruhları için kara bahaneler
"Siyah" mesela

Ben karanlıklardan kurtulmak için sabahları
Güneşin beyaz ışıklarına elimi uzatıp
Bembeyaz bulutları selamlarım
Beyaz sayfaları kirletmekten kaçınarak geceleri
Siyah kalemimi sürgün ederim sabahlara
Nasıl demem karaya kara kötüye kötü
Ne iyiler siyah giyer ne de Hegel haklıdır
Bir bebeği ancak anne sütü kurtarır

İçimde sensizliğin acısı var
Bunun hissiyatı gönlümü yakar

Ayrılığın acısı kalbimizde
İçimizde özlem ruhumuzda yâr

Hüsn-i cemalin gözümde tütüyor
Ayrılığın hüznü gönlümü dağlar

Görsem bir kez daha güzel çehreni
Doyamam düşünmeye uykum kaçır

Gerek unuta Agâh seni ama
Deli gibi sevmek ruhumuzda var

AGÂH

Buse

Sana sarılamadığım zaman
Ve öpmek istediğimde seni
Kaleme sarılırım
Bir şiir düzerim onunla
Ki dudaklarına varayım
Beni okuduğunda.

Derler: Ulaşmak muhaldir.
-Bizi ayrı sanırlar-
Ya Barslanid! Bu ne haldir?
"Taş taşımak, şu sevdalı gönlümlle;
Onsuz helva yemekten evladır" derim.

BARSLANİD

İnsan Çiftliği

Yaşadığım onca senenin
 Dökülmüş saçlarımın ve uzağa dalmalarımın tek bildiği
 Nefes almak korkunç bir yanılıdır
 Kursağıma yapışmış bir rutindir yaşamak
 Savrulmak yenilğimden tarlalarım
 Orada tanımak siyah kaktüsleri
 Ve sulamak olanca kararım
 Yaralardan parsellidir gördüğüm
 İrinden bir çağlayandır şu akan
 Bir yok olmak türküsüdür belki de
 Var olanların sehpasında son dua
 Bir cehennem senaryosu
 Bir prova belki savaşa
 Şu kulağımıza çalan nota
 Tik tak tik tak tik tak
 Hep aynı havadan ritim tutar cellat
 Aynı ahenkle iner balta
 Hep aynı gökyüzünde feryat figan aynı
 Aynı analar toprağı tırnaklayan
 Çekinmeyin efendiler, çamurlansın elleriniz
 Korkun sizi çamurdan yaratandan
 İrdeleyin, eşeleyin, hazmedin yenilgiyi
 Sona yaklaştığını dünyalarımızın
 Sezgimizin beş para etmediğini
 Olmayan düşmanlara yenildiğimizi
 Biliyorum
 Yağmuru tutan bir güç var üzerimde
 Beni biz yapan bir kutlu kelam
 Bozkırı çatlatan bir sızıntı

Bir maric içimizde parıldayan
 Bize son bir yaşamak umudu ver
 Yoksa ne zamanlarda kaybolacağız
 Ne zaman bitecek bu tutulma?
 Ne zaman damlayacak kan toprağa
 Ne zaman ağlamayı bileceğim
 Bilmiyorum
 Sözümün bittiği yerde soluğum hızlanıyor
 Tiki tak tiki tak tak
 Yarına yetiştirmem gereken bir yaşamak olacak

Beş vakit mühürlenmiş kulakları çekeceğim
 Sonra söylenmemiş şiirler söyleyeceğim
 Düşünülmemiş sözlerle uyutulurken

Kartların yeniden karılma istencini sindirdik
 Ama bu bize bazı ahlaksız teklifleri hatırlatabilir
 Zorla boğazımıza dizilen haram
 Elbet bizi bir boğulmaya sürükleyecektir
 O zaman düşecek yüzlerden bu kumarbaz tavrı
 İçimi yakacak eski el sallamaları
 Tüketecek dışıma tesir eden ateş
 Evrim tersine olacak ve hayvanlara benzeyeceğim belki
 Mesela uykumu kaçırarak şu garip kurbağalar
 Karınları haşlanmış
 Kudurmuştan beter
 Modernizme kurban gitmişiz ikimiz de
 Yahut kitaplar yükleyebiliriz sırtımıza
 Yasaktan kalma yasaklı kitaplar

Zamanı damarlarımda hissediyorum
 Aynı ritmi tutuyor üstelik

Tak tik tak tik
 Yat kalk kalk git
 Yaşamayı hep böyle anımsayacağım
 Kadının çaresizliğini boynuma bakıp anladığım gibi
 Boynuma kendim istedim çarmıhlar takmayı
 Düşmanımın silahıyla yanlış silahlandım
 Ve yine kendim yükledim omuzlarıma tuhaf anlamları
 Yol boyu iğrenç cesetlerini gördüm tanıklarımın
 Hepsini yere sermişti yaşamak denilen cellat
 Ne kadar saygın şahsiyetler diye düşündüm
 Eğretili bakışlarını hatırlattım onlara
 Sözümü alayla tekrarlayışlarını
 Yüzlerine kussam bir şey yapamazlardı
 Yüzlerine onlara bakıp ezberlediğim sözü fısıldadım
 “Ben basit bir insanım”
 Artık ne bir kin kaldı ne kanser içimde
 Yerdekilere yalnız bir arpa boyu şanssızdım
 Henüz yaşanılacak saatlerim vardı

Yorgunluk

Yoruldum denizlerin sırrını aramaktan
Bana bakan ağaçlar öldü gün doğmadan
Niceler yetim kaldı bu yüzden
Sırra vâkıf olmak için açmadığım sır kalmadı
Ne düşündümse sindirdim onu
Ne hissettimse bastırdım
Ben bastırdığım kadar bendim
Ederim sindirdiğim kadar yüksek
Bir köleye acımak ırsîdir
Ellerimle çokça konuşurum
Maden işçileri, hamallar, kapıcılar, köy kahveleri
Ben yükleneyim derim
Toprağa bulanmış kara saçlarınıza üfleyebilirim
Ya da sofralarınıza açabilirim azığımı
Çocuklarınıza tebessümle bakarım gördüğümde
Kervanlar durdururum onlara meyve almak için
En güzelini meyvelerin kız çocuklarına veririm

Ve kuşluk vaktinde
İnekleri sağarken yazılmış olduğunu bilerek sağırım
Ve incirler
dikerim yüreği telaşla çarpan kursaklara
Ve savaşkan atların
Hırslı soluklarını beklerim kışları
Ve satır satır
Ve ince deri üzerinde
Ve emin bir beldede
Ve ayı selamlar
Ve güneşi
dinler
ve geceye
bakarım bakarım bakarım
Yoruldum denizlerin sırrını aramaktan
Göge baksam gözümü açamam yağmurdan
Yağmur sert ve kendinden emin iner yüzüme
Yağmurlu günlerde tepelere çıkar ve bağırırım
Yağmur bizdendir biz yağmurdan
Yağmurdan sonraları açar tertemiz hüznün
Hüznün kuru kucağına sığınır çocuklar
Çocukların kızarmış ellerine bakarım
Yoruldum denizlerin sırrını aramaktan
Dibe batmak yahut derinleşmek
Aynı şeylerse eğer
Öyle kopkoyu denizde çırılçıplak
Öyle yapayalnızsam
Öyle korkular gırtlığıma çöküyorsa battıkça

Eyvah ki boğmuşum demektir her kimsem onu
Eyvah ki boğmuşum geceyi karanlık denizde

